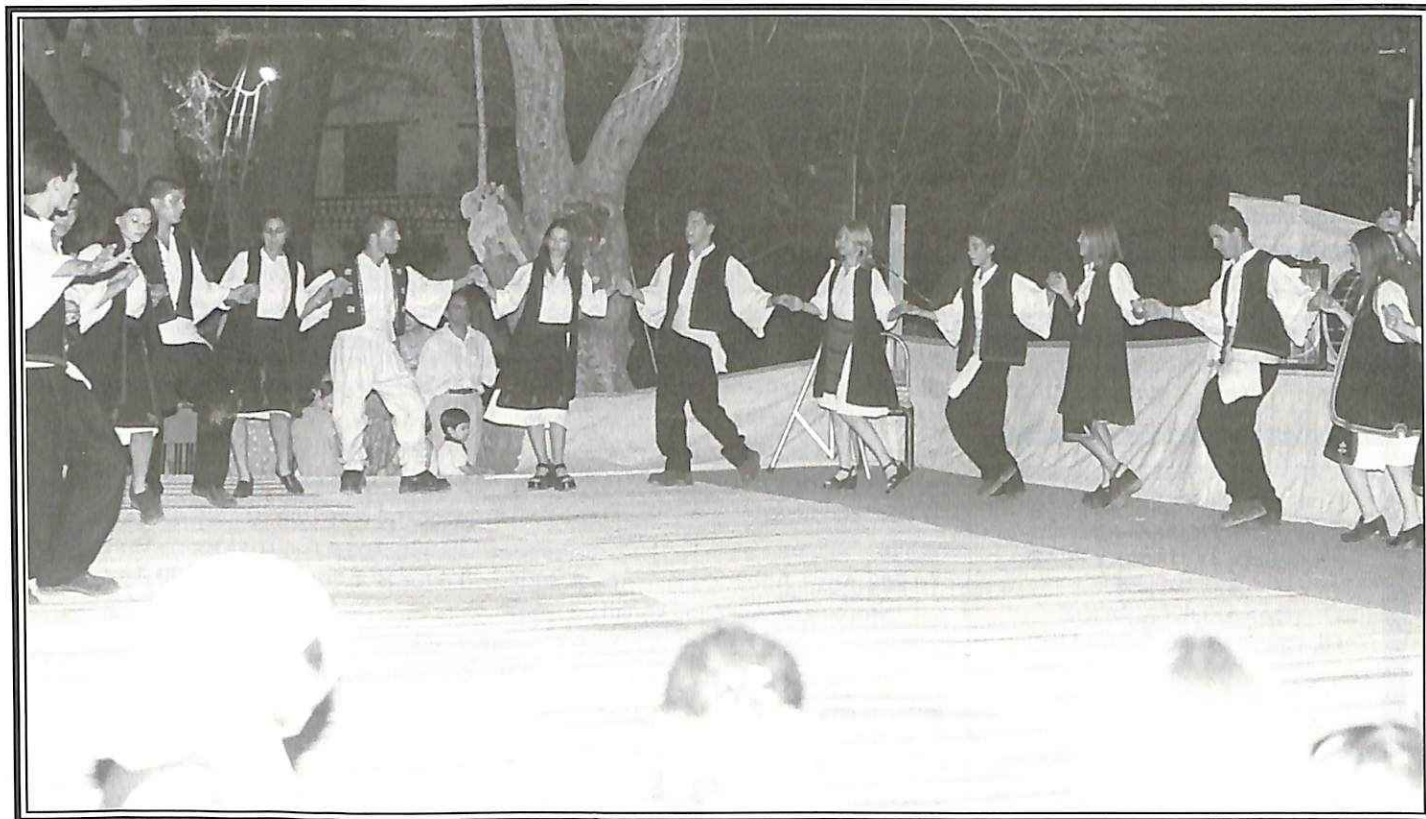

ΝΕΑ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ

Έτος 19^ο • Β' ΠΕΡΙΟΔΟΣ
Αριθμός Φύλλου 194
Δεκέμβριος - Ιανουάριος 2000-1

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΩΝ
ΔΗΜΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ «Η ΕΝΟΤΗΤΑ»
ΤΑΪΓΕΤΟΥ 38 • 15234 ΧΑΛΑΝΔΡΙ • ΤΗΛ: 6831056

PORT
PAYÉ
HELLAS

**ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΠΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΟ ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΥΝ ΧΟΡΟΥΣ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ
ΣΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΕΙΡΗΝΗΣ ΚΑΙ ΦΙΛΙΑΣ ΣΤΟΝ ΠΕΙΡΑΙΑ ΣΤΙΣ 28/1/2001. ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ.
ΤΟΥΣ ΘΑΥΜΑΖΟΥΜΕ ΕΜΕΙΣ, ΚΑΙΡΟΣ ΝΑ ΤΟΥΣ ΘΑΥΜΑΣΕΙ ΟΛΗ Η ΕΜΜΑΔΑ.**

Ο Δ.Σ. έχει υποχρέωση και καθήκον να ευχαριστήσει όλους τους συμπατριώτες και φίλους που ενίσχυσαν οικονομικά, και με τον καλό το λόγο την έκδοση της εφημερίδας. Σας διαβεβαιώνουμε ότι κι εμείς δε λογαριάσαμε τον κόπο μας, ούτε τις διακοπές μας για να ανταποκριθούμε στις απαιτήσεις σας. Το καμάρι του Δήμου Μαργαριτίου είναι τα «Νέα του Μαργαριτίου», γιατί αυτά φέρνουν γύρω την υδρόγειο και υπερασπίζονται, προβάλλουν, διεκδικούν, αναγνωρίζουν, αναδεικνύουν ποικίλα θέματα και ιστορούν με ζήλο την πολιτιστική μας παράδοση.

Κάνουμε και λάθη και παραλείψεις, από άγνοια και απειρία. Η πλάστιγγα όμως γέρνει προς τη θετική πλευρά. Η έγκαιρη έκδοση και αποστολή, η κάλυψη της έκδοσης από τη συνδρομή των αναγνωστών, η δημοσίευση σχεδόν όλων των κειμένων που μας στάλθηκαν χωρίς κενά και λογοκρισίες κάνουν τα Νέα του Μαργαριτίου, αν όχι την πρώτη, μία από τις πρώτες εφημερίδες αδελφότητας. Ελπίζουμε στο δεύτερο χρόνο της θητείας μας να βρεθούν χορηγοί, δωρητές, διαφημίσεις, για ν' αντέξει τον εκκοστικό χρόνο έκδοσής της. Το Μαργαρίτι και η γύρω περιοχή κάτι χρωστά στα Νέα του Μαργαριτίου όπως και τα Νέα του Μαργαριτίου χρωστάνε πάρα πολλά στην αγάπη των συμπατριωτών. Είναι συγκοινωνούντα δοχεία.

Χαλάνδρι 21-1-2001

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Η αδελφότητά μας σας προσκαλεί την Κυριακή 11 Φεβρουαρίου του 2001 και ώρα 10π.μ.-13μ.μ. στο ξενοδοχείο «ΤΙΤΑΝΙΑ», Πανεπιστημίου 52, στην εκδήλωση για την κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας. Αναμένουμε επιβεβαίωση της συμμετοχής σας μέχρι την 8η Φεβρουαρίου 2001 στο τηλ. 6831056 για την καλύτερη εξυπηρέτηση όλων μας. Το ξενοδοχείο διαθέτει γκαράζ σε ειδική τιμή.

Ευχαριστούμε
Το Δ.Σ.

Ο Δήμος Μαργαριτίου μπαίνει πλέον σε μια νέα τροχιά ανάπτυξης με τη συνεργασία, την εργατικότητα και την υπευθυνότητα όλων μας. Αισιοδοξούμε για την καλή πορεία αυτού του τόπου. Για τις Αγίες αυτές Ημέρες ο Δήμαρχος σας εύχεται Καλές Γιορτές, ειρηνικό και δημιουργικό το Νέο Έτος Ναπολέον Φάρρας, Δήμαρχος Μαργαριτίου

ΝΕΑ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ

ΕΤΟΣ 19ο Β' ΠΕΡΙΟΔΟΣ
Αριθμός Φύλλου 194
Διαμέτρηση: 100x150mm

Ιδιοκτήτης
ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΩΝ
ΔΗΜΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ
«Η ΕΝΟΤΗΤΑ»
Ταϊγέτου 38 • 152 34 ΧΑΛΑΝΔΡΙ

Εκδότης
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ
Πρόεδρος της Αδελφότητας
Ταϊγέτου 38 • 152 34 ΧΑΛΑΝΔΡΙ
Τηλ. σπιτιού: 68.31.056 - 0684 31778

Διευθυντής
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ
Ταϊγέτου 38 • 152 34 ΧΑΛΑΝΔΡΙ
Τηλ. 68.31.056

Εμβάσματα
ΓΙΩΡΓΑ ΟΥΡΑΝΙΑ
Αμαλθείας 9 • 113 64 ΚΥΨΕΛΗ
Τηλ. 8614058
ΘΑΝΑΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Ολυμπίας 14 • 176 73 ΚΑΛΛΙΘΕΑ
Τηλ. 9520200
Συνδρομές στο Μαργαρίτι
ΦΑΝΗΣ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

Ηλεκτρονική στοιχειοθεσία
Επιμέλεια-Ατελιέ-Εκτύπωση
PRESS LINE
Υπεύθυνος: Ν. Πανδής
Μάγερ 11 • 104 38 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. Κέντρο 5225479 FAX: 5243345

Τα άρθρα δεν εκφράζουν κατ' ανάγκη και τις απόψεις του Συλλόγου.

Χρήσιμα Τηλέφωνα:

Δήμος Μαργαριτίου	94760-62
Δήμος Μαργαριτίου FAX	94207
Λύκειο	94711
Γυμνάσιο	94323
Δημοτικό	94280
Ιατρείο	94211
Παιδ. Σταθμός	94221
Νηπιαγωγείο	94221
Δ. Ελευθερίου	94325
Δ. Μαζαραζιάς	95294
Δ. Κατερίνου	95366
Δ. Καταβόθρας	94235
Δ. Σπαθαριών	94638
Δ. Μεσοβουνίου	-
Αστ. Τμήμα	94206

Η ΝΕΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΜΑΣ ΕΙΝΑΙ: ΤΑΪΓΕΤΟΥ 38 • 152 34 ΧΑΛΑΝΔΡΙ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Η οικογένεια Γεωργίου Μπαλούμη από το Μορφάτι απέκτησε το 3ο αγόρι της.
- Η οικογένεια Μπέλλου Μιχάλη από Αγ. Κυριακή απέκτησε αγόρι.
Να τους ζήσουν

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Μπέλλου Παναγιώτα συζ. Γεωργίου από Ελευθέρι.
- Δεσύλλας Θεόδωρος από Πάργα (γαμπρός Ιωάννη Γκίνη από Ελευθέρι)
Τους δικούς τους συλλυπούμεθα

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ • ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Από 3.000 Δρχ.: Χαλκή Κ. Ηλίας. • Μπέλος Ευάγγελος
5.000 Δρχ.: Νικολάου Β. Αλέκος • Λουκούμης Γεώργιος • Γεωργιάδης Παναγιώτης • Λύκα Αικατερίνη • Κοτσάφτης Νικόλαος • Κατσούλης Θεόφιλος • Θανάκος Γεώργιος • Αθανασίου Ουρανία.
10.000 Δρχ.: Δούκας Γεώργιος • Θάνος Μάρκος • Τζούρος Θωμάς • Κυ-

ριάκης Ευάγγελος • Μπακαγιάννη Όλγα.
30.000 Δρχ.: Δούλης Βασίλειος • Ντρίτσος Ευάγ. Κων/νος.
50.000 Δρχ.: Πουλής Λεωνίδας
8.000 Δρχ.: Θάνος Θεόδωρος • Κατσούλης Θεόδωρος
20.000 Δρχ.: Ανώνυμος
Τόκοι Β' Εξαμήνου: **11.000 Δρχ.**

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

• Στις 18 Μαρτίου του 2001 θα γίνει απογραφή του πληθυσμού της χώρας. Καθό θα είναι όλοι οι συμπατριώτες να πάνε να απογραφούν στα χωριά τους. Όσο περισσότεροι απογραφούν στα χωριά τόσο περισσότερο θα είναι και το όφελος για τη δύναμη του Δήμου.
• Οι εκλογές στο μέλλον θα γίνονται με τους εκλογικούς καταλόγους και όχι με τα εκλογικά βιβλιάρια. Πρέπει από εδώ και πέρα όσοι έχουν οικογενειακή μερίδα σε άλλο Δήμο (Αθήνα κλπ.) και ψηφίζουν στο Δήμο Μαργαριτίου, στο μέλλον θα ψηφίζουν υποχρεωτικά στο δήμο που έχουν την οικογενειακή μερίδα. Για να πάρουν από το Δήμο που ανήκουν σήμερα οικογενειακή μερίδα (πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης για μεταδημότευση), θα πρέπει να καταθέσουν αίτηση για κάθε ενήλικο μέλος της οικογένειας που θέλει να μεταδημοτεύσει και να το καταθέσουν στο Δήμο που θέλουν. Το παραπάνω πιστοποιητικό θα το υποβάθουν στο Δήμο που θέλουν να ψηφίσουν στο μέλλον, μαζί με την αίτηση κάθε ενήλικου μέλους της οικογένειας. Όσα μέλη της οικογένειας δεν θα υποβάθουν αίτηση θα παραμείνουν στο Δήμο που είναι σήμερα. Τα δε ανήλικα μέλη της οικογένειας θα ακολουθούν τη μερίδα του πατέρα. Για περισσότερες πληροφορίες στα Γραφεία του Δήμου Μαργαριτίου 0665-94760-2.

ΣΕΝΑΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΓΗΣ

Το κλίμα αλλάζει δραματικά. Τα φυτά και τα ζώα, καθώς και ο άνθρωπος, προσαρμόζονται σε ένα είδος κλίματος. Αν αυτό αλλάξει δραματικά όποιος μπορεί θα φύγει. Οι άλλοι τι θα γίνουν; Σενάρια καταστροφής υπάρχουν πολλά, μακάρι να διαψευστούν. Μόλυνση της ατμόσφαιρας, μαύρες τρύπες, ηφαίστεια, μικρόβια εξωγήινα, πυρηνικά ατυχήματα, μετεωρίτες, ξηρασία, λιώσιμο των πάγων, μαγνητικές καταιγίδες που ξεκινούν από τον ήλιο και βιολογικός πόλεμος είναι μερικοί φοβεροί λόγοι που μπορούν να προκαλέσουν την καταστροφή του πλανήτη μας που λέγεται γη. Η ανάγκη να τραφούν όλοι -υπερπληθυσμός- οδήγησε τον άνθρωπο να παράγει τροφές με χημικές και βιολογικές μεθόδους, που συνέπειά τους ήταν η μόλυνση του περιβάλλοντος, η μείωση της χλωρίδας και η βαθμιαία εξαφάνιση της πανίδας. Μία παροιμία λέει: αν φτύσεις ψηλά θα πέσει στα μούτρα σου. Κι άλλη μία: Αν ουρίσεις στη θάλασσα θα τα βρεις (τα ούρα) στ' αλάτι. Δε φτάνει να συνεδριάζουν και να αποφασίζουν οι ειδικοί, αλλά όλες οι χώρες να σέβονται τις εκάστοτε αποφάσεις. Εδώ δεν υπάρχει: τι μένοιάζει εμένα. Εδώ όλους μας νοιάζει και μας κόφτει. Μην ησυχάσουμε σαν τον επιβάτη του αεροπλάνου που τον ξύπνησαν λέγοντάς του. Ξύπνα, καλέ, πέφτει το αεροπλάνο!! Κι αυτός αφελής. Δεν πα... να πέσει... δικό μου είναι!!!

Απολογισμός 2000

ΕΣΟΔΑ

Υπόλοιπο χρήσης 1999 Δρχ. 544.972
Από Ενότητα 100.000
Τόκοι καταθέσεων 18.578

Εισφορές μελών για εφημερίδα 1.791.437
1.854.987

ΕΞΟΔΑ

Γραφ. ύλη Δρχ. 11.000
Συνδρομή Πανηπειρωτική 9.550
Συνδρομή ΕΝΟΤΗΤΑΣ
Καμποχωριών (προηγ. έτη) 5.200
Σφραγίδες 11.500
Φωτογρ.-Κόλλες-Σπάγκος 4.500
Πρόστιμο για Α.Φ.Μ. 35.000
Εφημ. Εκτόνωση 5x178.000 890.000
Ταχυδρομικά 264.010
Σύνολο 1.230.760

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ

Έσοδα 1.854.987
Έξοδα 1.230.760
Υπόλοιπο 624.227
Από το υπόλοιπο είναι στην Εθνική καταθ. 573.987
και για τρέχουσα χρήση στα χέρια του προέδρου 50.240
Σύνολο 624.227

Αθήνα 31-12-2000

Ο Πρόεδρος
Ε. Κυριάκης

Η Ταμίας
Ουρ. Γιώργα

Αγαπητέ κ. πρόεδρε,

Κατ' αρχήν θέλω να σας συγχαρώ για την τόσο επιτυχημένη έκδοση της αδελφότητάς σας και να σας ευχηθώ μακροχρόνια της για το καλό του τόπου μας. Στα Νέα του Μαργαριτίου είχε την καλοσύνη να με εγγραφεί ο πρώην πρόεδρός σας αγαπητός φίλος και συμπατριώτης μου Βαγγέλης Μπακαγιάννης.

Κατάγομαι από το Πλαίσιο, παλιά Πλεσιβίτσα, μικρή κοινοότητα που μοιάζει σε πολλά με το ιστορικό Μαργαρίτι (καλλιέργειες, παράδοση, οικοδομές, εκκλησίες κτλ.).

Ακόμη θα πρέπει να σας ευχαριστήσω για τη δημοσίευσή στο 193 φύλλο σας ενός χρονογραφήματός μου. Πού και πού θα σας στέλνω κείμενά μου. Θα τα προσέχετε μόνο εάν έχετε χρόνο και αν κρίνετε ότι θα ενδιαφέρουν τους αναγνώστες σας, αλλιώς τοποθετήστε τα στο αρχείο.

Τελειώνοντας θέλω να ευχηθώ Χρόνια Πολλά, Χαρούμενο το Νέο Έτος σε σας, στα μέλη του Δ.Σ. και σ' όλα τα μέλη της αδελφότητάς σας.

Φίλος

Θεόδωρος Κότσικης τηλ. 7241 051

Έκφραση Συγχαρητηρίων

Η Κατερίνα Σερίφη του Γιώργου και της Δώρας από το Μορφάτι τελείωσε τον Ιούλιο με άριστα το Πολυτεχνείο Θεσσαλονίκης. Προσελήφθη από το Πολυτεχνικό τμήμα Βόλου για εργασία, όπου παράλληλα κάνει το μεταπτυχιακό της. Και σ' ανώτερα! Θερμά συγχαρητήρια, Κατερίνα, συγχαρητήρια στην οικογένειά σου και είμαστε όλοι οι συγγενείς περήφανοι για σένα. Να σε χαίρουνται οι γονείς σου.

Οικ. Ε. Κυριάκη

Ευτυχισμένο το 2001

Πάντα στη διάθεσή σας.
Χαιρετισμούς σε σας και στο Δ.Σ. της Αδελφότητας
Μπακαγιάννης Βαγγέλης

Αθήνα 30-12-2000

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΘΕΡΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ
ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 121 Τ.Κ. 151 26 • ΜΑΡΟΥΣΙ - ΤΗΛ. 8026001

Αθήνα 22-12-2000

Σας ευκόμαστε Καλά Χριστούγεννα και Χαρούμενες Γιορτές. Ο καινούργιος χρόνος 2001 να είναι ειρηνικός και να φέρει ευτυχία.

Για την προσωρινή Διοικούσα επιτροπή του υπό σύσταση Σμυρ παραθεριστικής κατοικίας των απόδημων Μαργαριτίου, που η υλοποίησή του καθυστερεί αδικαιολογήτως από τον Μάρτιο 1989 πρέπει να υλοποιηθεί.

Ο Γραμματέας της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής
Θανάσης Κάκαρης, Τηλ. 01/8026001

Ο Χρήστος Μάτης του Κώστα από το Μαργαρίτι, πτυχιούχος Νομικής, ασχολείται χρόνια με τη δημοσιογραφία. Τυχαία τον εντοπίσαμε στην ΕΡΤ 3 στον Καφέ Ελληνικό. Συγχαρητήρια. Περιμένουμε αν οι υποχρεώσεις του το επιτρέπουν να ασχοληθεί και με θέματα που απασχολούν το Δήμο Μαργαριτίου. Τι καλύτερη προβολή θα θέλαμε!!

Συγχαρητήρια!!! Η Δούκα Μαριλένα, τον αειμνήστου Αντώνη Δούκα, καθηγητή από το Ελευθέρι και της Χρυσούλας Μάτη από το Μαργαρίτι, πήρε το πτυχίο της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και ορκίστηκε δικηγόρος. Η γιαγιά της Ελένη Μάτη και η θεία και νονά της Κούλα Μάτη τη συγχαίρουν εγκάρδια, είναι υπερήφανες γι' αυτή και της εύχονται Καλή Σταδιοδρομία, Υγεία, Ευτυχία και σ' ανώτερα.

Χρόνια Πολλά - Υγεία και Ευτυχία,
Προσωπική και πρόοδος στο αξιολόγο έργο σας
Νικολάου Αλέξανδρος Ηγουμενίτσα 30-12-2000

Αγία Κυριακή

Ένας όμορφος οικισμός πριν την είσοδο της Πάργας, που αριθμεί αισίως 75 οικογένειες, είναι η Αγία Κυριακή, πνιγμένη στον Ελαιώνα της. Το 1913 κατ' άλλους το 1924 –περιμένω έγκυρη απάντηση– δέκα πέντε οικογένειες από το Λιβαδάρι κυρίως και το Λευτέρι εγκαταστάθηκαν στο σημερινό σημείο, αφού αγόρασαν την περιοχή. Υπήρχε μόνο μία ελληνική οικογένεια με το επίθετο Σπανός, σημερινό Παππάς.

Είχε κάμπο για δημητριακά το Τρυπητό, τις κούλιες και το Κάτσιο, τα μεγάλα σιάδια, τα σιάδια πάνω στο βουνό, όλα ξερικά.

Βεβαίως είχαν ποτιστικά χωράφια στον κάμπο του Ελευθερίου. Όλα αυτά τα κτήματα φυτεύτηκαν ελιές το 1960-70 και οι κάτοικοι μετανάστευσαν σταδιακά για λίγο στη Γερμανία. Τα νέα ελαιόδεντρα μαζί με τα προϋπάρχοντα, καθώς και όσα εξημερώθηκαν στη Μπίστη, αποτελούν την κύρια πηγή πλούτου. Είναι η ασημένια θάλασσα, σε αντιδιαστολή με τη γαλάζια θάλασσα, που με τους τουρίστες της προσπαθεί να κλέψει την πρωτιά. Παλιά στους γύρω λόφους έτρεφαν γιδοπρόβατα. Τώρα μόνο ένα κοπάδι απέμεινε και λίγα οικόσιτα προβατάκια.

Εκκλησία έχουν την Αγία Κυριακή. Δίπλα στη μικρή φωτική που χρησιμοποιούμε και για σχολείο το 1955 χτίστηκε νέα που χρησιμοποιούμε για σχολείο. Τότε ο ναός θεωρήθηκε μεγάλος - δεκαοχτώ οικογένειες ήταν, τώρα δε μας χωρά στις μεγάλες εκδηλώσεις. Στον περίβολο της εκκλησίας είναι και το κοιμητήριο, το οποίο πρέπει να μεταφερθεί. Στο χώρο της εκκλησίας είναι και οι βρύσες με τη νέα τους μορφή. Τι σου κάνει ο πολιτισμός. Δηλαδή οι βρύσες μπαζώθηκαν, έγινε δρόμος και το πλυσταριό βρύση. Τώρα έχουμε ύδρευση. Ποιος σκέφτεται τέτοια!!!

Αυτή η βρύση για έναν αιώνα ξεδίψασε το χωριό, πότιζε και ποτίζει με τη σειρά όσο το «αίμα της» φτάνει τα περιβολάκια και τα δεντράκια.

Μικροί μαθητές με κεράκια στο χέρι μπαίναμε στις πηγές της, που είναι πίσω από την παλιά εκκλησία, και φτάναμε στις γούρνες.

Το τμήμα αυτό είναι χτιστό, πλακόστρωτο σκεπαστό - μια μικρή στοά περίπου ογδόντα μέτρων. Έτσι, προστατεύονταν από τα βρόχινα νερά που μπορεί να είχαν επαφή με τα μνήματα. Η άλλη βρύση στο Ανατολικό μέρος του χωριού εξυπηρετούσε τα ζώα και τους μαθητές. Ήταν κοντά στο σχολείο. Ο Βέντρος, όπως λεγόταν, με μία καθίζηση εξαφανίστηκε. Λίγα βούρλα μαρτυρούν την ύπαρξη νερού. Πηγάδια υπήρχαν και υπάρχουν στα κτήματα, ιδιωτικά όχι κοινόχρηστα.

Στο Σαράϊ του Πασά, μία έκταση επίπεδη με μάντρα πέτρινη περιφραγμένη, που το ύψος της σε μερικά σημεία έφτανε τα πέντε μέτρα, έχτισαν γκρεμίζοντας μέρος από το ύψος της μάντρας και τους τοίχους κτισμάτων το μονοθέσιο δημοτικό σχολείο Αγ. Κυριακής με ένα διαράκι δίπλα, την κατοικία του δασκάλου, και με τουαλέτες δύο θέσεων, πράγμα πολύ προοδευτικό για το 1956. Εργάστηκαν οι γονείς μας, έβαλαν χρήματα και μέσα σε ένα χρόνο αφήσαμε την εκκλησία και βρεθήκαμε σ' έναν απέραντο χώρο για τα μάτια μας. Πέρα στο βάθος οι Παξοί κι Αντίπαξοι, η Λευκάδα, τα βουνά του Κανελακίου φάνταζαν μιλια μακριά μας. Το 1987 καταργήθηκε το σχολείο και ενώθηκε με της Πάργας στο Δήμο όπου ανήκει ο οικισμός. Απ' τα σπλάχνα του σχολείου μας βγήκαμε όλοι εμείς οι σημερινοί κάτοικοι του χωριού, επιχειρηματίες, επιστήμονες, δημόσιοι υπάλληλοι, οικογενειάρχες. Δεν είναι υπερβολή το ότι κάθε σπίτι έχει δύο και τρεις υπαλλήλους. Περισσότεροι από είκοσι διαθέτουν πτυχίο Α.Ε.Ι. Όλοι οι νέοι απολυτήριο λυκείου. Γι' αυτό και ο εξωραϊστικός σύλλογος έχει δράση αξιοζήλευτη με γιορτές αποκριάτικες, εκδρομές, χορούς, Χριστουγεννιάτικους στολισμούς, δημιουργία παιδικής χαράς, γήπεδο μπάσκετ, δένδροφυτεύσεις, έκδοση ημερολογίου κτλ.

Στο χωριό υπάρχουν ενοικιαζόμενα δωμάτια με πλήρη εξοπλισμό, με

μοναδική θέα και ζεστή φιλοξενία. Τρία καφενεία, δύο πρατήρια βενζίνης, δύο υπερσύγχρονα ελαιουργεία, εργαστήριο ζαχαροπλαστικής, εξυπηρετικούς με προθυμία κατοίκους και επισκέπτες.

Πολλές δραστηριότητες των κατοίκων είναι μέσα στην πόλη της Πάργας.

Οι θερινές δραστηριότητες –Τουρισμός– βρίσκονται κατά μήκος του δρόμου από Αγία Κυριακή-Πάργα, στο Λύχνος, ακόμα και στο Βάλτο.

Οι παππούδες μας για να 'χουν έσοδα η εκκλησία και το σχολείο είχαν παραχωρήσει ελαιοκτήματα, τα οποία ενοίκιαζαν και με το ενοίκιο ενίσχυαν τις δραστηριότητες εκκλησίας και σχολείου.

Η Αγία Κυριακή και ο ευρύτερος χώρος έχει και ιστορία μυθική κυρίως. Στο κόλπο του Αϊ-Γιαννάκη κατά τον Παισανία, κατέβαινε ο θεός του ύπνου ο Μορφέας που κατοικούσε στο απέναντι βουνό Ερμημία. Στα σπλάχνα του Ερμημία βρίσκονται οι Σταγοί. Στύγα-σπηλιά με σταλακτίτες και λίμνη, όπου η Θέτιδα βάφτισε τον Αχιλλέα. Ο ορεινός όγκος-ουρά ή μπίστη έχει το σκάλωμα όπου στο απάνεμο λιμάνι του Αϊ-Γιάννη έδεναν τα καράβια της τότε εποχής. Η περιοχή ευρύτερα λέγεται γκιμερό ή χιμερό, γιατί εκεί κατοικούσαν ή στην διπλανή Τορίνη «Τορίνη οι Κιμμέριοι», ηπειρώτικος λαός. Σε χάρτη της Γενναδίου βιβλιοθήκης στην Αθήνα το χώρο των Χιμερίων τον τοποθετούν στις εκβολές του Θύαμη αντί απέναντι από τις εκβολές του Αχέροντα. Οι κωμπούλεις ποτέ δε χτίζονταν μέσα στο βούρκο αλλά σε λόφους, κάποιο λάθος έχει γίνει. Έχουμε κυκλώπεια τείχη στο μοναστήρι του Αϊ-Γιάννη στο Τρυπητό. Στο Καστρί, στο Νεκρομαντείο. Το Νεκρομαντείο από τη χώρα των Κιμμερίων είναι μία δύο ώρες πεζοπορία, άρα ως κέντρο το νεκρομαντείο είχε ακτινωτά πόλεις όπως την Κασσώπη, τη Φωτεική, την Τορίνη κτλ. Υπάρχει ακόμα τάφος Μυκηναϊκός στην Κύπερη στο κτήμα του Σούηδα που σημαίνει κάποιους έθαψαν εκεί. Δεν τους έφεραν από τις εκβολές του Καλαμά; Ο Οδυσσέας, και πολλοί άλλοι μυθικοί ήρωες επισκέφτηκαν το Νεκρομαντείο. Απίθανο είναι στη Σπηλιά στο Λύχνος, που χρόνια χρησιμοποιούσε ως στάση γιδιών, να συνάντησε τον Πολύφημο. Ωραία τα συνταίριαξα. Έδεσε το πλοίο στο σκάλωμα, πετάχτηκε στο νεκρομαντείο, ένα μήνα κρατούσε η διαδικασία, πήρε τον χρησμό, σταματάει στη Γράβα, σπηλιά, τυφλώνει τον Πολύφημο και φτάνει στην Κέρκυρα κ.τλ. Κι όμως. Ο Οδυσσέας ήταν θαλασσογράφος. Τα ταξίδια του τα χρηματοδοτούσε ο Βασιλιάς των Φαιάκων Αλκίνοος. Κάθε φορά που ανακάλυπτε κάτι εξαφάνιζε και κάποιον σύντροφό του, για να μη μαθευτεί το μυστικό απ' άλλον Βασιλιά. Έφαχνε, ασήμι, ξυλεία, χρυσό, πηγές, λιμάνια. Κατέγραφε καιρικά φαινόμενα, διαδρομές, χρόνο διαδρομών.

Αυτός ο πολυμήχανος που έφτασε από την Ιθάκη στην Τροία δεν είδε την Ιθάκη στο δρόμο του; Αμφιβάλω! Ποτέ δεν το πίστεψα. Αρχαιολόγοι ανοίξτε τα βιβλία σας. Περιμένω από εσάς τώρα πληροφορίες. Εγώ έριξα λάδι στη φωτιά! Περίεργο δεν είναι που χάθηκαν όλοι οι σύντροφοί του και σώθηκε μόνο αυτός στο νησί του Χρηματοδότη.

Όλα καλά αλλά οι δημοτικοί σύμβουλοι και ο σύλλογος θα πρέπει να φροντίσουν για τα παρακάτω: Βιολογική τουαλέτα στον Αϊ-Γιαννάκη. Να τελειώσει ο δρόμος από Πατάκι μέχρι Λύχνος. Να αναδειχθεί η μονότοξη γέφυρα του Μεζάνη. Το σχολείο να δοθεί στο σύλλογο, αφού εξοπλιστεί, ενισχυθεί ανάλογα και γίνει γραφείο, βιβλιοθήκη κτλ.

Παγκάκια στο Βέντρο και εκεί που χύνεται το Βέντρο με θέα τη θάλασσα αποχέτευση χωρίς αναβολή. Θέση νέου κοιμητηρίου. Ασφαλτόστρωση εσωτερικών δρόμων και τόσα άλλα που οι κάτοικοι γνωρίζουν καλύτερα και έχουν προτεραιότητα. Μόλις έχω νέα για το θέμα Οδυσσέας-Πολύφημος-Γράβα θα επανέλθω.

Ε.Κ.

ΘΕΣΠΡΩΤΙΚΗ

Νέα φιλική χειρονομία του φυσιολατρικού Συνδέσμου Πατρών

Ο Φυσιολατρικός Σύνδεσμος Πατρών με την ευκαιρία των «50 χρόνων» από της ιδρύσεώς του και συνεχίζοντας τις επισκέψεις φιλίας στο Νομό Θεσπρωτίας, ενημέρωσε τον Νομάρχη Θεσπρωτίας κ. Νίκο Τσώνη για τη νέα πρωτοβουλία του στο Μαργαρίτι Θεσπρωτίας.

Ο Σύλλογος μοίρασε σε 100 παιδιά του Δήμου Μαργαριτίου, ε-νόψει των εορτών των Χριστουγέννων, δέματα με παιχνίδια, βιβλία, γλυκίσματα και άλλα δώρα την Κυριακή 10 Δεκεμβρίου και ώρα 11.00 π.μ. στο Δημοτικό Σχολείο Μαργαριτίου.

Με λίγα λόγια

Εγκρίθηκε το καταστατικό της αδελφότητας με μεγάλη καθυστέρηση λόγω θερινών διακοπών – δεν ξέρουμε. Η καθυστέρηση είχε συνέπειες. Η εφορία κατά τη χορήγηση του Α.Φ.Μπτρώου μας έριξε στ' αυτιά ένα προσιματάκι 35.000 δρχ. Τώρα ποιος φταίει; Πιάσ' τ' αβγό και κούρευτο ή και εις άλλα με υγεία. Διαλέξαμε το δεύτερο. Πληρώσαμε και δε μιλήσαμε.

Στη Μπούντα –στο Κανελάκι– υπάρχει το Μοναστήρι της Αγίας Παρασκευής όπου έξι καλόγριες προσεύχονται. Τώρα τι το περίεργο έχει αυτό το Μοναστήρι από τ' άλλα... τίποτα. Απλά μέσα στη εκκλησία υπάρχει ο τάφος της Αγίας Παρασκευής και μία μεγάλη εικόνα της –αγιογραφία– από την παλιά εκκλησία. Δέχεται τις Κυριακές τους πιστούς στη Θεία Λειτουργία. Την Μ. Παρασκευή η ακολουθία του Επιταφίου γίνεται μέρα και χιλιάδες πιστοί παραβρίσκονται. Αλήθεια πόσοι, έτσι για βόλτα, έχετε επισκεφτεί την Αγία Παρασκευή από τις τόσες βόλτες που πήγατε στο Κανελάκι!!

Προσφέρουν οι καλόγριες καφέ και λουκούμι. Πριν πάτε μπορείτε να μπειτε στο νεκρομαντείο στο Μεσοπόταμο, στο δρόμο σας είναι, μα πάνω απ' όλα στο χέρι σας.

Τρελές αγελάδες από εδώ, τρελές αγελάδες απ' εκεί και πάει λέγοντας. Αμ δεν είναι τρελές οι αγελάδες. Εμείς είμαστε τρελοί που δώσαμε στις αγελάδες να φάνε «κρέας». Τις κάναμε λύκους. Ξεκάσαμε το ποίημα «η μικρή μας αγελάδα, τρώει κάτω στη λιακάδα, μικρά χόρτα και μεγάλα για να κατεβάσει γάλα».

Αφού και τα πουλιά της κλώσσας, τα αρνάκια, τα κατσικάκια τα ταΐζουμε βιομηχανικές τροφές. Σε λίγο θα τα στέλνουμε ν' αγοράζουν... σουβλάκια, κόκα-κόλα και... μπύρα.

Ας λογικευτούμε γιατί οι ασθένειες δεν αστειεύονται... θερίζουν κόσμο!

Μετά από 18 χρόνια αγώνων και προσφοράς η Θεσπρωτική Αλήθεια, ανεξάρτητη εφημερίδα Θεσπρωτίας, σταμάτησε την έκδοσή της. Για μας που ασχολούμαστε με εφημερίδα γνωρίζουμε τι θα πει αυτό για τον εκδότη και τους αναγνώστες. Ευχόμαστε περαστικά στον εκδότη και Δ/ντή της Θωμά Βασιλείου.

Προστασία ενδημικών ειδών, πολιτιστικής κληρονομιάς και φυσικού περιβάλλοντος. Διαχείριση υδάτινων πόρων, ανάδειξη αρ-χαιοτήτων και χώρων φυσικού κάλλους, προστασία υδροβιότοπων, διαχείριση στερεών λυμάτων, λέξεις που ακούγονται συχνά και μας μπερδεύουν.

Ιόνια οδός. Θα συνδέει την Καλαμάτα με την Κακαβιά. Ήδη γίνεται η ζεύξη Ρίου-Αντιρρίου. Η ζεύξη Ακτίου-Πρέβεζας κάπου σταμάτησε. Η παράκαμψη Άρτας-Φιλιππιάδας και τμήμα της παράκαμψης Αγρινίου (Κεφαλόβρυσο-Αγγελόκαστρο) προχωρούν. Πολλά άλλα τμήματα θα δημοπρατηθούν, ενώ για το τμήμα Αντίρριο-Κεφαλόβρυσο-Αμφιλοχία-Άρτα δεν έχει ανατεθεί ακόμα η μελέτη, η οποία υπολογίζεται να γίνει μέσα στο 2001.

Παράλληλα μελετάται το τμήμα Αμφιλοχία-Βόνιτσα-Άκτιο. Το έργο γίνεται με αυτοχρηματοδότηση, που σημαίνει θα υπάρχουν διόδια. Ας γίνει το έργο και ας πληρώνουμε!!

Η ζεύξη Ρίου-Αντιρρίου με εναέρια γέφυρα ξεκίνησε το 1997 και θα έχει ολοκληρωθεί το 2004. Οι εργασίες εκτελούνται κανονικά, έχει γίνει ήδη το 20% του έργου, έχουν τελειώσει οι απολλοτριώσεις. Πρέπει όμως να ξεκινήσουν και οι εργασίες των δρόμων και από τις δύο πλευρές που θα έχουν πρόσβαση στη γέφυρα.

Ίσως η ανάληψη της Ολυμπιάδας του 2004 δώσει μία βοήθεια για την αποπεράτωση πολλών έργων υποδομής και της δυτικής Ελλάδας.

Τα υγρά απόβλητα των Δήμων τι γίνονται (βόθροι); Θα πρέπει οι Δήμοι ν' αποκτήσουν θυτίο εκκενώσεως βόθρων και να προσδιορίσουν άμεσα χώρο εναπόθεσης των λυμάτων. Η κατάσταση είναι τραγική. Βοθρολύματα τρέχουν στους δρόμους, δυσοσμίες γεμίζουν την ατμόσφαιρα, κυρίως το καλοκαίρι. Μία προσπάθεια θα εξυπηρετούσε τόσο τους δημότες όσο και το Δήμο. Ελπίζουμε τουλάχιστον ο Δήμος Πάργας, για λόγους τουριστικούς, να προβεί στην αγορά θυτιοφόρου, γιατί ο βιολογικός καθαρισμός έγινε... γεφύρι της Άρτας. Άσε οι ΧΥΤΑ των άλλων Δήμων. Πολλές παράκτιες επιχειρήσεις, υποψιάζομαι ότι αδειάζουν τα λύματα κατά την περίοδο του χειμώνα στους χειμάρρους της περιοχής κι αυτά οδηγούνται στη θάλασσα. Όλοι βολεύονται έτσι κι όλοι κάνουν τον ανήξερο. Κάτι σαν τα βλήματα της γειτονικής Γιουγκοσλαβίας.

Σπίτι δεν είναι οι τέσσερις τοίχοι, αλλά η γη που ζούμε και μας τρέφει, τα νερά της, ο αέρας της που αναπνέουμε κι όλες οι άλλες ομορφιές της.

Από την Πέρδικα το φυσικό Αέριο

Ολοκληρώθηκε η προμελέτη του αγωγού φυσικού αερίου Ελλάδας-Ιταλίας.

Η κατάληξη του αγωγού θα είναι σε περιοχή της Κοινότητας Πέρδικας Θεσπρωτίας και θα επιδοωθεί η χρηματοδότησή της κατασκευής του έργου από εγχώρια και διεθνή επενδυτικά κεφάλαια.

Παρ'όλο που διέρχεται από τον Νομό μας ο αγωγός, δυστυχώς μας έχουν αποκλείσει από την παροχή φυσικού αερίου.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

Με λίγα λόγια

Συνέχεια από τη σελ. 5

Ιστορικά και διατηρητέα μνημεία του Δήμου μας

Πολλά κτίρια, σπήττα, εκκλησίες, σχολεία, θρύσες έχουν τη σφραγίδα των ανθρώπων της περιοχής. Κτίρια πέτρινα, λειτουργικά, ανθρώπινα, επιβλητικά, στέκουν μισογκρεμισμένα ή καταστρέφονται και στη θέση τους μπαίνει τσιμέντο και τούβλα, αλουμίνιο και πλαστικό ταβάνι. Ένα αντιπροσωπευτικό σε κάθε διαμέρισμα, αφού αρχαιολόγοι το διακρίνουν, να αναπαλαιωθεί και να μετατραπεί σε μουσείο λαϊκής τέχνης. Όχι όλα διατηρητέα ελαφρά τη καρδία για να μην μπορούν να στεγαστούν οι κάτοικοι;

Μήπως ξεχάσατε κάτι;

Μερικά έργα δεν κρίνονται, μας κρίνουν εκείνα. Χαρίζουν το χθες, το σήμερα, το αύριο. Γεννιούνται με αγάπη για τα περασμένα, από μια ιδέα, έχουν κόπο. Η εφημερίδα έχει δική της συνειδηση. Ξέρει από πού έρχεται, πού πάει, όσο πάει. Ας τη δεχτούμε σαν το μωρό που πρέπει να το αναθρέψουμε.

Τροφή της θρεπτική η αγάπη σας, υστερότερα και η ΣΥΝΔΡΟΜΗ. Η συνδρομή σας είναι η δύναμη της εφημερίδας. Άντε τώρα να θυμηθείς τον αριθμό του Λογαριασμού: 69236771924, τρέχα γύρευε «Στην Εθνική Τράπεζα».

Στείλτε επιταγή. Στο Μαργαρίτι στον κ. Φάνη Παπαδιαμάντη, αφήστε τη συνδρομή σας. Δείξτε έτσι τη λεβεντιά σας.

Το Υπ. Υγείας-Πρόνοιας προκηρύσσει:

Την πλήρωση των κατωτέρω θέσεων Κλάδου γιατρών ΕΣΥ επιθεϊα:

A. ΓΙΑ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΕΙΑΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ:

1. Μίας (1) θέσης Επιμελητή Α' ή Β' Γενικής Ιατρικής ή Παθολογίας.

2. Μίας (1) θέσης Επιμελητή Α' ή Β' Οδοντιατρικής.

B. ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ:

Μίας (1) θέσης Επιμελητή Α' ή Β' Γενικής Ιατρικής ή Παθολογίας.

Παράπονα... άδικα

Δεν ξέρω ποιος πρέπει να κάνει παράπονα, εγώ γιατί δεν μου στείλατε τις επιτυχίες των παιδιών σας, τα κοινωνικά, τις δραστηριότητες των σχολείων, των συλλόγων, τα έργα που γίνονται στο χωριό σας κτλ. ή εσείς οι αναγνώστες.

Η εφημερίδα γράφει μερικές φορές και ασήμαντα γεγονότα και δε θα έγραφε επιτυχίες παιδιών του Δήμου μας εάν είχε ενημερωθεί; Όσα γράφουμε μας τα στέλνουν συνδρομητές, γονείς ή φίλοι. Η καταχώρηση γίνεται δωρεάν για όλους και για όλα, για να δώσουμε την ευκαιρία σ' όλους να μας γράφουν ή να μας τηλεφωνήσουν. Με στενοχωρήσαν τα άδικα παράπονα, γιατί η εφημερίδα δεν κάνει διακρίσεις. Είμαστε όμως διακριτικοί ως προς τα προσωπικά θέματα, γιατί ίσως κάποιος να μη θέλει τη δημοσιότητά τους.

Τα Δημοτικά Έργα και η Ηχορύπανση στο Μαργαρίτι

Όταν βρίσκομαι στο χωριό και συζητώ με τους συγχωριανούς μου, διαπιστώνω ότι όλο και κάποιο παράπονο έχει ο καθένας τους από τη Δημοτική Αρχή, άλλος περισσότερο και άλλος λιγότερο, δικαιολογημένα.

Εκείνο όμως που μου κάνει ιδιαίτερη εντύπωση είναι το γεγονός ότι, ενώ δικαιολογημένα οι κάτοικοι ζητούν από τη Δημοτική Αρχή να κάνει έργα για την αναμόρφωση του χωριού, από την άλλη, όλοι θέλουν να μη θιγούν στο ελάχιστο τα όποια συμφέροντά τους και να μην ενοχληθούν καθόλου από τις εργασίες για τη δημιουργία των έργων αυτών.

Είτε πρόκειται για αναμόρφωση πλατειών, είτε για διάνοιξη δρόμων, είτε για άλλα κοινωφελή έργα για το καλό του χωριού και κατ' επέκταση όλων των κατοίκων, η ενόχληση θα είναι φυσικά προσωρινή.

Πρώτα απ' όλα, λοιπόν, πρέπει να μάθουμε όλοι να σεβόμαστε τη Δημοτική Αρχή και να τη βοηθάμε στην προσπάθειά της ναβάλει μια τάξη στα δρώμενα του χωριού. Τούτο πιστεύω, και θα συμφωνήσουν και άλλοι μαζί μου, ότι διαφορετικά θα ήταν το χωριό μας ξέφραγο αμπέλι!

Να μην ξεχνάμε επομένως ότι Η ΕΝΟΧΛΗΣΗ θα είναι προσωρινή, ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ όμως θα είναι ΜΟΝΙΜΟ! για οποιοδήποτε έργο γίνεται και όποια απόφαση παίρνεται από την Δημοτική Αρχή.

Ιδιαίτερως θα ήθελα να επιστήσω την προσοχή στο πρόβλημα της ηχορύπανσης την περίοδο του καλοκαιριού. Προτείνω να μπει μια τάξη στο θέμα αυτό, κυρίως τώρα που έχουν δημιουργηθεί ειδικοί χώροι για τις όποιες εκδηλώσεις του χωριού.

Δεν είναι δυνατό να επισκέπτεται κάποιος το Μαργαρίτι για να περάσει τις διακοπές του, είτε Μαργαριτιώτης είτε ξένος, και να μη μπορεί να βρει λίγη ησυχία, επειδή για παράδειγμα την Τετάρτη γίνονται βαφτίσια, το Σάββατο αρραβώνας, την Κυριακή γάμος και τα μουσικά όργανα είναι πάντα παρόντα. Πιστεύω ότι αυτή η κατάσταση διώχνει τον τουρίστα, είτε είναι ξένος είτε ντόπιος.

Κλείνοντας, θα ήθελα να τονίσω στους συγχωριανούς μου για άλλη μια φορά ότι πρέπει να σταματήσουν να γκρινιάζουν για την όποια επίπτωση θα έχουν, ίσως σ' αυτούς έργα που γίνονται στο χωριό μας, διότι το ξαναλέω, Η ΕΝΟΧΛΗΣΗ θα είναι προσωρινή, ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ όμως θα είναι ΜΟΝΙΜΟ!

Μπάκας Ηλίας

Κοινωνικοί Προβληματισμοί Η Ελληνική Οικογένεια σήμερα

Δεν ξέρω γιατί οι πρώτες ψιχάλες φέρνουν πάντα στο μυαλό μου μία όμορφη γεμάτη ζεστασιά και θαλπωρή εικόνα. Μια οικογένεια συγκεντρωμένη γύρω από ένα τζάκι που τρίζει ολάκερο, καθώς ατέλειωτες κατακόκκινες σπιθές σκάνε σαν μικρές φωτοβολίδες από τα αναμμένα κούτσουρα. Η κουβεντούλα δίνει και παίρνει ανάμεσα στα πρόσωπα, ήρεμα, γλυκά αν και κουρασμένα. Συζητούν τα νέα του χωριού, τα παθήματα των γειτόνων και ψάχνουν λύσεις για τα καθημερινά τους προβλήματα. Κι όταν η ατμόσφαιρα βαραίνει λίγο τότε η γιαγιά αρχίζει το παραμύθι που θα ηρεμήσει τους μεγάλους και θα οδηγήσει τα παιδιά σ' έναν ύπνο ήρεμο, ανάλαφρο, γλυκό κι ευτυχισμένο. Πρόκειται για μια εικόνα που στις μέρες μας τη συναντά κανείς μόνο στις ζωγραφιές των μικρών παιδιών, όταν ο δάσκαλος τους ζητήσει να σχεδιάσουν χειμωνιάτικες εικόνες.

Στα σύγχρονα σπίτια υπάρχουν τζάκια, όμως γύρω τους δεν υπάρχουν παιδιά έτοιμα ν' ακούσουν το μαγικό παραμύθι της γιαγιάς. Και φυσικά όλοι γνωρίζουμε πως ο σημαντικότερος παράγοντας για τη σωστή σωματική και πνευματική ανάπτυξη ενός παιδιού, είναι η ψυχική ηρεμία. Το ήρεμο, φιλικό και ζεστό οικογενειακό περιβάλλον βοηθά αφάνταστα στη διάπλαση ενός σωστού και ακεραίου χαρακτήρα. Οι περισσότεροι γονείς σήμερα διαπιστώνουν με πικρία πως τα παιδιά τους είναι νευρικά και αυθάδη. Απαιτούν χτυπώντας τα πόδια, ενώ αγνοούν παντελώς την έννοια της λέξης «σεβασμός». Φωνάζουν, απειλούν και μάλιστα κάποιες φορές φτάνουν στο σημείο να φύγουν από το σπίτι, έχοντας την πεποίθηση πως μακριά πλέον απ' αυτό απελευθερωμένοι και μη καταπιεσμένοι θα συναντήσουν την ηρεμία και πιθανόν την ευτυχία. Δυστυχώς όμως τις περισσότερες φορές συναντούν τον πόνο, τη δυστυχία, την εξαθλίωση ακόμη και τον θάνατο.

Αλήθεια τα μέλη της σημερινής σύγχρονης οικογένειας πως περνούν τον ελεύθερο χρόνο τους; Τι κάνουν τα βράδια όταν οι γονείς έχουν τελειώσει την εργασία τους και τα παιδιά την καθημερινή μελέτη; Θα μπορούσαμε στο ερώτημα αυτό να έχουμε ποικιλία απαντήσεων. Κάποιοι γονείς θέλοντας να «χαλαρώσουν» από τον κάματο της ημέρας επιδίδονται σε πολύωρες διασκεδάσεις, αναθέτοντας για τις ώρες αυτές τη φροντίδα των παιδιών τους σε καλοπληρωμένες (baby sitters). Βέβαια, υπάρχουν αρκετές περιπτώσεις κατά τις οποίες οι γονείς μένουν στο σπίτι μαζί με τα παιδιά τους, τα οποία όμως δε θα πρέπει να μιλήσουν στον μπαμπά, αφού εκείνος παρακολουθεί όλο αγωνία τον ποδοσφαιρικό αγώνα στην τηλεόραση, ούτε στη μαμά που σαν άνθρωπος θέλει να ξεκουραστεί μελετώντας κάποιο ενδιαφέρον περιοδικό. Κι αν παραδόξως κάποια φορά συμφωνήσουν όλοι στο κανάλι που θα επιλέξουν, τότε όλη η οικογένεια θα καθηλωθεί μπροστά στο μαγικό κουτί, ρουφώντας κυριολεκτικά τα μοναδικά λόγια που ακούγονται μέσα στο σπίτι τους και... που δυστυχώς δεν βγαίνουν από το στόμα κάποιας ζωντανής ύπαρξης. Φυσικά, όποιος νυστάξει μπορεί να αποχωρήσει για το άνετο κρεβάτι του χωρίς να ενοχλήσει την υπόλοιπη συντροφιά.

Πιθανόν να φάνηκε κάπως κυνική η προηγούμενη αναφορά μου στη σύγχρονη οικογένεια, όμως είμαι σίγουρη όπως όλοι μας, αν βέβαια είμαστε ειλικρινείς με τον εαυτό μας, έχουμε ζήσει παρόμοιες «οικογενειακές» στιγμές. Είμαι επίσης σίγουρη πως ποτέ και σε καμιά περίπτωση δεν υπήρξε κακή πρόθεση. Οι γονείς αναπνέουν και ζουν για τα παιδιά τους. Αγώνίζονται όλη την ημέρα να εξοικονομήσουν όσο το δυνατόν περισσότερα αγαθά γι' αυτά. Όμως τα παιδιά εκτός από υλικά αγαθά, προκειμένου να νιώθουν σιγουριά και ασφάλεια, χρειάζονται κάθε στιγμή επιβεβαίωση της αγάπης και της τρυφερότητας που νιώθουν γι' αυτά οι γονείς τους. Για να αισθανθούν έτσι πρέπει οι γονείς τους να ασχοληθούν μαζί τους. Να

απαντήσουν στις αμέτρητες ερωτήσεις τους, να προσπαθήσουν να λύσουν τις απορίες τους, να συζητήσουν μαζί τους τα καθημερινά προβλήματα, να τους διηγηθούν μια όμορφη και γλυκιά ιστορία που θα χαλαρώσει την έντασή τους και θα ζεστάνει την ψυχή τους.

Στη σημερινή οικογένεια, στο σύγχρονο σπιτικό συναντά κανείς τα πάντα εκτός από την ανθρώπινη ζεστασιά και επικοινωνία. Τα μέλη της έχουν αποξενωθεί. Το άγχος της καθημερινότητας έχει σβήσει τα χαμόγελα, έχει στερέψει το γέλιο, έχει παγώσει τις ψυχές.

Σε λίγο καιρό χειμωνιάζει. Ας εκμεταλλευτούμε λοιπόν τα παγωμένα βράδια για να ζεστάνουμε τις καρδιές μας. Ας προσπαθήσουμε να ζωντανέψουμε και να κάνουμε πραγματικότητα τις χειμωνιάτικες εικόνες που ζωγραφίζουν τα παιδιά μας. Ας ανοίξουμε τις ψυχές μας στη φλόγα του αναμμένου τζακιού, αφήνοντας την ηρεμία, τη γαλήνη και την ευτυχία να φωλιάσουν για πάντα στην οικογένειά μας. Να είμαστε τότε βέβαιοι πως οι οικογενειακοί δεσμοί θα ενισχυθούν και θα στηρίξουν γερά τα θεμέλια της σωστής αγωγής των παιδιών μας.

Αφροδίτη Κανδύλη - Εκπαιδευτικός

Καλημέρα σας.

Σκουπίδια... σκουπίδια γεμίζουν τον τόπο μας με σκουπίδια. Μα θα μου πείτε; μπαρμπα-Κώτισιο δεν έχουν βάλει κάδους σε όλα τα χωριά για τα σκουπίδια; Και με το δίκιο σας. Γιατί εσείς αυτά βλέπετε στους δρόμους των χωριών μας.

Αλλά για ελάτε και πιο έξω στα ρέματα και στους λάκκους των χωριών μας; Κάθε μέρα το συναντώ, αλλά σήμερα πρωί-πρωί τους είδα μπροστά μου αυτούς που πετούν τα σκουπίδια και μου «άναψαν τα λαμπάκια», όπως λέει η μικρή μου εγγονή όταν κά-τι τη νευριάζει.

Έτσι κι εμένα σήμερα. Χτες, που λέτε, είχε πανηγύρι στο διπλανό χωριό και καλά ήταν. Σ' αρέσουν τα πανηγύρια γενικά οι εκδηλώσεις, αλλά θα μου πείτε. Τι σχέση έχουν τα πανηγύρια με τα σκουπίδια που μας λες; Να όμως που έχουν και παραέχουν. Που λέτε οι μαγαζάτορες ή οι υπεύθυνοι που οργανώνουν αυτά, δίπλα στο μαγαζί ή στον χώρο που έχουν στήσει τη γιορτή έχουν το αγροτικό τους (αυτοκίνητο λέω) και ότι σκουπίδι έχουν μπροστά ρίχτο στην καρότσα για γρηγοράδα και ευκολία, σακούλες, τραπεζομάντιλα κυρίως πλαστικά, ποτήρια πλαστικά, κουτιά και καταλαβαίνετε τι σκουπίδια γίνονται σε τέτοιες περιπτώσεις. Και να σου γεμίζει η καρότσα του αγροτικού κατά το ξημέρωμα που τελειώνει η γιορτή. Το πρωί καράματα το ξεφόρτωμα στα ρέματα και στους λάκκους που είχα την όμορφη συνάντηση πρωί-πρωί και μου χάλασε η μέρα μου. Και να ο σωρός με τα σκουπίδια εκεί που δεν το περιμένεις! Σκορπίζουν σε όλη τη γύρω περιοχή, με τη βροχή πάνε κάτω στο χωριό, πάλι στις αυλές μας, τρώνε τα ζώα μας σακούλες και την άλλη μέρα φοβάν. Δεν μπορώ να καταλάβω πως σκέπτονται. Και να δείτε σήμερα αυτός ήταν νεαρός, την ίδια ηλικία με τον εγγονό μου. Του λέω δεν σκέπτεσαι το μέλλον σου παιδί μου; Που γεμίζει ο τόπος σκουπίδια; Σκέπτομαι εγώ και λυπάμαι για το μέλλον που είναι πιο μικρό κατά πολύ από το παρελθόν μου, όχι εσύ που το έχεις μπροστά;

Τι να πω, είναι ένα μεγάλο πρόβλημα αυτό, δεν ξέρω τι πρέπει να γίνει, μάλλον δεν έχουμε σωστή παιδεία, είμαστε πολύ πίσω σ' αυτό το θέμα. Ο Θεός να βάλει το χέρι του.

Με λύπη μπαρμπα-Κώτισιος

Η Λίμνη Καλοδικίου στην αρχική της κατάσταση και η σημερινή της

Πάρα πολλά γράφτηκαν κατά το παρελθόν για την λίμνη Καλοδίκη, από κα-
θηνίτες, δασκάλους, επισκέπτες διερχόμενους, από διάφορους κλάδους.

Να γινόταν η λίμνη διατηρητέα και να μη χάλαγε η πανίδα και η χλωρίδα,
να μέναν τα πουλιά στη λίμνη και όλα τα υδρόβια. Προτάσεις, σκέψεις, ορά-
ματα, όχι έργα αποδοτικά για προκοπή του τόπου και την ανύψωση του βιοτικού
επιπέδου. Μόνον ομορφιές και με τις ομορφιές, φάτε μάτια ψάρια και κοιλιά
περίδρομο.

Αυτοί οι γράφοντες και μελετητές δεν πλησίασαν κανένα μεγαλύτερο σε η-
λικία, με γνώσεις περισσότερες και να ρωτήσουν αν κάτι ξέρουν καλύτερο γι'
αυτή την περιβόητη λίμνη. Αλλά προέβησαν σε μελέτες και προτάσεις, με σκο-
πό να αποξενώσουν τους γύρω ιδιοκτήτες από τα κτήματά τους, να μην καλ-
λιεργούν, να μη βόσκουν τα ζώα τους, να μη συλλέγουν τον ελαιόκαρπο, ακό-
μα να μην μπορεί κανείς να κτίσει για να βάλει την οικογένειά του μέσα.

Αλλά τώρα έμειναν στα χαρτιά οι προτάσεις τους και δεν λάβανε καθόλου
υπόψη τους τις καιρικές συνθήκες, πως οι καιροί αλλάζουν ολόκληρη τη φύση
και επέρχεται καταστροφή, τότε με την ξηρασία, τότε με την πλημμύρα.

Η ονομαζόμενη λίμνη Καλοδικίου είναι μία δεξαμενή που έχει δημιουργηθεί
με τα ύμβρια ύδατα από τα πολύ παλιά χρόνια. Πηγές δεν υπάρχουν πουθενά
να αναβλύζουν, μόνο τα νερά της βροχής τη γεμίζουν. Όταν ο Αλή πασάς κα-
τέκτησε την Ήπειρο, στην περιόδειά του είδε έναν καλό κάμπο, το Καλοδίκη και
αποφάσισε να το κατακτήσει.

Στον κάμπο αυτό έβοσκαν τα ζώα τους οι γύρω κτηνοτρόφοι χειμώνα καλο-
καίρι, η δε γη αυτή ήταν πολύ γόνιμη.

Εφερε Αλβανούς από το βόρειο μέρος της Αλβανίας, τους λεγόμενους Γκέ-
γκηδες και τους έβαλε και έκανε μιά περιφερειακή τάφρο από την πλευρά του
Ελευθερίου-Λιβαδαρίου για να μην επεκτείνονταν τα όρια οι γύρω ιδιοκτήτες και
του άρπαζαν την έκταση. Τη δεύτερη τάφρο την έκανε στο κέντρο του κάμπου
από (Σιθημούρι) μέχρι Παρασπόρι, γιατί σαν γούρνα που ήταν συγκέντρωνε λί-
γα νερά και τα διοχέτευε στη γέφυρα για να λιμνάζει ο κάτω κάμπος που ή-
ταν από εκεί και κάτω.

Καλλιεργούσε καλαμπόκι και μπιστόνικα. Μάλιστα λέγεται πως τα καρπούζια
και τα κολοκύθια ζυγίζαν σε βάρος 40 οκάδες, που σήμερα είναι 50 κιλά πε-
ρίπου, και όταν κλέβανε οι εδώ τριγύρω χριστιανοί τα σκίζανε στη μέση για να
τα κουβαλήσουν.

Την έκταση αυτή την καλλιεργούσε συχνά μέχρι που τον σκότωσαν.

Ερώσαν απελευθερώθηκε ο τόπος από τον τύραννο της Ηπείρου, άρχισε αλ-
λη ζωή.

Οι εδώ δημογέροντες, Ελευθερίου, Λιβαδαρίου, Μαργαρίτιου και Καταβόθρας
αποφάσισαν από κοινού τον κάμπο αυτό να τον κάνουν λίμνη για να ποτίζουν
τα ζώα τους, γιατί στην περιοχή είχε δημιουργηθεί μεγάλη κτηνοτροφία, γιατί
τα ζώα τους τα ποτίζουν από τα πηγάδια που είχαν ο καθένας στην περιοχή του.
Ο,τι νερό θα περίσσευε, θα καλλιεργούσαν και θα ποτίζουν τα χωράφια τους.

Εφτιαξαν ένα χωμάτινο φράγμα που συγκέντρωνε λίγο νερό για αυτές τις α-
νάγκες τους.

Μετέπειτα σοφίστηκαν και ένας αγάς από το Μαργαρίτι ονόματι Κόρακας εί-
χε στην δικαιοδοσία του μια περιοχή κτημάτων κάτω από το Γερακάρει και με τα
νερά που τρέχαν από τη λίμνη και τα νερά από τις πηγές του Γερακάρει έ-
φτιαξε έναν αλευρόμυλο στην τοποθεσία αυτή, όπου ακόμα σώζεται ο τοίχος
του νερού και ονομάστηκε η περιοχή Κόρακα, πήρε το όνομα του Αγά. Υπήρ-
χαν στο Σιάμο 2 νερόμυλοι, αλλά αυτοί δεν εξυπηρετούσαν την περιοχή και το
σπουδαιότερο όταν πηγαίνανε στους μύλους στο βάλτο της Πάργας στην επι-
σττροφή τους κλέβαν οι διάφοροι επιτήδιοι (Κλέφτες).

Αργότερα έγινε και άλλος αλευρόμυλος στον Ασπρόμυλο από Τούρκο του Μα-
ργαρίτιου, που εξυπηρετούσε καλύτερα την περιοχή, αλλά αυτός ήρθε σε προστριβές
με τον άλλο και του τον έχασε τον Κόρακα και έμεινε ένας μόνος.

Το έτος 1913 μετά την απελευθέρωση, οι εδώ πάλι δημογέροντες αποφάσι-
σαν να κάνουν λίθινο φράγμα που θα κρατούσε βρόχινο νερό πιο πολύ, για να
καλλιεργούσαν και να σπέρναν τα χωράφια τους, γιατί την έκταση που είχαν οι
Τούρκοι του Μαργαρίτιου την πωλούσαν στις Ξενισιώτες και μεγάλωνε η έκτα-
ση, μεγάλωναν και οι καλλιέργειες. Μόνον ο Μουσαγάς από το Μαργαρίτι κρά-
τησε την περιοχή στο Μούρι που το έτος 1929 μέχρι το 1932 απολλοτριώθηκε

και παραχωρήθηκε στους Μουριώτες που ήταν επίμονοι καλλιεργητές. Έκαναν
και μια συμφωνία με τον Αγά που είχε το Αλευρόμυλο στο Ασπρόμυλο, γιατί
αυτός, δέχτηκε και βοήθησε οικονομικά ότι μέχρι τις 9 Μαρτίου κάθε χρόνο το
φράγμα θα ήταν ανοικτό. Μετά έκλειναν το φράγμα για να είχαν νερό και το
καλοκαίρι. Πλύν όμως με τον Αγά ήρθαν σε προστριβές, γιατί αυτός ήθελε και
τους καλοκαιρινούς μήνες να είναι ανοικτό και έτσι ένα βράδυ που έλειπε ο α-
γάς από το μύλο του, το έτος 1917, πήγαν ορισμένοι χωριανοί και του το έ-
καψαν και έτσι στράφηκαν προς το βάλτο, για να αλέθουνε, γιατί πια δεν υ-
πήρχε φόβος για κλέψιμο.

Σιγά-σιγά οι Μαργαριτιώτες και οι Καταβοθρινοί πωλούσαν τα χωράφια τους
και περιορίζονταν στα όρια τα δικά τους. Οι κτηνοτρόφοι του Μαργαρίτιου πά-
τιζαν τα ζώα τους στις Κούλες του Μαργαρίτιου γιατί κάτω από τον δρόμο υ-
πήρχαν και πηγές και αναβλύζανε αρκετά νερά.

Της Καταβόθρας οι κτηνοτρόφοι πότιζαν τα ζώα τους στη χονεύτρα.

Η γεωργία και η κτηνοτροφία στο Ελευθέρι και Λιβαδάρι αναπτύχθηκε σε με-
γάλο βαθμό μετά το 1922. Οι καλλιέργειες ήσαν στον ποτιστικό κάμπο Καλα-
μπόκι και Ρίζια.

Μέχρι το έτος 1950 χρησιμοποιούσαν αυτό το φράγμα οι εδώ χωρικοί.
Επειδή είχε πάρει αξία το ρύζι, έφτιαξαν άλλο φράγμα το έτος 1950 πιο πά-
νω από αυτό, γιατί εκεί που ήταν το πρώτο φράγμα δεν κρατούσε πολύ νερό,
γιατί ήταν έτσι η μορφολογία του εδάφους που τα νερά φεύγαν από τα πλά-
για.

Αυτό το φράγμα κράτησε πιο πολύ νερό και υπήρχε άφθονο νερό, για τις
καλλιέργειες και για τα ζώα.

Η Λίμνη εμπλουτίστηκε με άχυρα και παπύρα και κόβαν οι γύρω χωρικοί και
φτιάχναν τα καλύβια για τα ζώα και οι Τσομπαναράοι για τον εαυτό τους, οι
δε σμαρτζήδες φτιάχναν τα σαμάρια για τα ζώα που χρησιμοποιούσαν.

Αυτή η κατάσταση κρατήθηκε καλά μέχρι το έτος 1962-1963.

Εκείνη τη χρονιά έκανε μεγάλες πλημμύρες. Πλημμύρισε η λίμνη Καλοδίκη,
πλημμύρισε ο κάμπος του Ελευθερίου-Μαργαρίτιου - Καταβόθρας και Παλαιοκά-
στρου και ενωθήκαν. Να φανταστεί κανείς ότι στην Μηλοκοκία τα αυτοκίνητα
περνούσαν μέσα στο νερό μέχρι τέλη Μαΐου.

Με την υπερχειλίση του φράγματος στο Μούρι έπεσε πάρα πολύ γόνος ψα-
ριών που υπήρχαν στην επάνω Λίμνη, τα οποία τα πρώτα τα είχε ρίξει ο Αθα-
νάσιος Κ. Δούκας το έτος 1952 που ήταν πρόεδρος της Κοινότητας. Και το δεύ-
τερο εμπλουτισμό τον έκανε ο Δ/της Γεώργιος Κ. Θεοτόκης το έτος 1958.

Τα λιμνάζοντα νερά στον κάμπο του Ελευθερίου, Μαργαρίτιου, Καταβόθρας
και Παλαιοκάστρου κρατήθηκαν όλο το καλοκαίρι μέχρι το Δεκέμβριο 1963 ό-
που βρώμισε ο τόπος από το ψάρι. Οι εδώ τριγύρω χωριανοί όλο σχεδόν το
χρόνο ασχολήθηκαν μικροί μεγάλοι με το ψάρεμα γιατί ήταν και καλό φαγητό,
μάλιστα στο Μαργαρίτι στα χωράφια του Κίτσο Μάτι πνίγηκε και το παιδί του
Γεώργου Χήρα από το Μαργαρίτι (ο Κώστας).

Εκτοτε άρχισαν οι βροχές να λιγοστεύουν και οι καλλιέργειες να μειώνονται,
καθώς και οι νεοί να ξεκινούν για την ξενιτιά.

Το έτος 1989 στέγνωσε η λίμνη Καλοδίκη και σταμάτησαν οι καλλιέργειες. Εί-
χε την ίδια τύχη όπως είναι και σήμερα. Στέγνωσαν άχυρα, νούφαρα και ότι
πράσινο υπήρχε μέσα.

Όπως είπαμε και παραπάνω, αυτή ήταν μια τεχνητή λίμνη που ύστερα από τό-
σα χρόνια το απέδειξε μόνη της, γιατί η φύση και οι καιροί αλλάζουν τα πά-
ντα.

Για τη λίμνη αυτή μόνο μια λύση προτείνω. Να γίνει μια αποστραγγιστική τά-
φρος σε αυτό το σημείο που το είχε φτιάξει ο Αλή Πασάς, να ξεραθεί, να δο-
θεί σε ακτήμονες για καλλιέργειες, για να μπορέσει να κρατηθεί ο τόπος, να
αλλάξει η ζωή του τόπου και να μπορέσει κανείς να προκόψει. Οι ομορφιές
και τα καλοπιστικά να γίνουν εκεί που είναι και εκεί που προσφέρονται. Τα α-
ποδοτικά έργα δίνουν ζωή στον τόπο και έσοδα και όχι τα άλλα.

Ευθύμιος Αθ. Νόστος
τ. Γραμματέας Κοινότητας

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ (σύντομη αναδρομή)

Του Δημήτρη Ι. Αλέστα

Η λέξη «πανήγυρις» προέρχεται από τις λέξεις «πας», που
σημαίνει καθένας, όλος, ολόκληρος και «άγυρις», που
σημαίνει αγορά, πλήθος. Από τη λέξη άγυρις προήλθε
η λέξη ομήγυρη, που σημαίνει συνάθροιση, όμιλος, παρέα.
Έτσι μπορούμε να πούμε ότι πανηγύρι, υπό τη σημερινή της
λέξης σημασία, είναι συγκέντρωση και ειδικότερα πάνδημος
εορτασμός θρησκευτικής εορτής ή εθνικής επετείου και με
άλλα λόγια γενικό ξεφάντωμα, ομαδικό γλέντι.

Από τις εκδηλώσεις αυτές προήλθαν και οι εκφράσεις ό-
πως «αυτός είναι για τα πανηγύρια», δηλαδή «για γέλια» ή
«είναι θεότρελος» και «πανήγυρις οφθαλμών», δηλαδή τέρψη,
αγαλλίαση, απόλαυση, ευφροσύνη. Με την ευκαιρία σημειώ-
νω ότι η λέξη «γλέντι» έχει βυζαντινή προέλευση. Στο Βυζάν-
τιο υπήρχαν βιοτέχνες που ύφαιναν σε αργαλειούς εκλεκτό
λίνο ύφασμα που το έλεγαν «λέντιον», από το λατινικό
LINTEUM, που σημαίνει λινό. Η ύφανση του λεντίου απαι-
τούσε δεξιοτεχνία, κόπο και σημαντικό χρόνο. Οι ενδιαφερό-
μενοι περίμεναν με αγωνία την «εξύφανση» ή «εκλέντιον», ό-
πως την έλεγαν και κατά την ολοκλήρωση τη γιόρταζαν με
γερό φαγοπότη, τραγούδια και τρελό ξεφάντωμα. Αυτά ακρι-
βώς τα γεγονότα διαμόρφωσαν τις δύο ωραίες λαϊκές λέξεις,
«γλέντι» από το εκλέντιον και το «ξεφάντωμα» (αρχικά «ξε-
φάντωση») από την εξύφανση του εκλεντίου.

Κατά την αρχαιότητα, πανήγυρις λεγόταν η εορταστική συ-
νάθροιση του λαού, ιδίως προς τέλεση μεγάλων θρησκευτι-
κών τελετών, κατά τις οποίες ελάμβαναν χώρα και γυμνικοί,
μουσικοί και φιλολογικοί αγώνες, οργανούντο θυσίες, πο-
μπές, χοροί και απαγγελίες. Προς εξυπηρέτηση δε των συ-
γκεντρωμένων πανηγυριωτών παρατηρούνταν σημαντική ε-
μπορική κίνηση. Τέτοιες πανηγυρικές διοργανώσεις ελάμβα-
ναν χώρα στην Αθήνα, όπως ήταν τα Παναθήναια, τα Ελευ-
σίνια, τα Θεσμοφόρια, τα Λήναια, τα Διονύσια, καλούμενα «εν
άστει» και τα Θαργήλια. Στη Σπάρτη τελούνταν τα Κάρνεια και
τα Υακίνθια, στο Άργος τα Εκατόμβεια και πολλές άλλες στις
διάφορες πόλεις. Πανελλήνια πανηγύρια, για να χρησιμοποι-
ήσουμε το σημερινό ορισμό, ήταν τα Ολύμπια, τα Πύθια, τα
Νέμεα και τα Ίσθμια. Αλλά και στη Ρώμη ετελούντο πανηγύ-
ρεις, οι σημαντικότερες εκ των οποίων ήταν τα Λουπερκάλια,
τα Κυρινάλια, τα Τερμινάλια, τα Παλίσια ή Παρίλια και τα Σα-
τουρνάλια.

Στη νεότερη Ελλάδα τα πανηγύρια πήραν εμπορικό χαρα-
κτήρα, αφού σ' αυτά, μια ή δύο φορές κάθε χρόνο, συγκε-
ντρώνονταν οι διάφοροι παραματευτές, όπου εξέθεταν προς
πώληση τηνπραμάτειά τους, καθώς και όσοι είχαν μεγάλα

ζώα προς πώληση, επί των οποίων, για να διακρίνονταν από
τα μη διαπραγματεύσιμα, τοποθετούσαν μια καλαμποκιά (στα
σαμάρια κυρίως των σαγματοφόρων ζώων). Σήμερα όμως, ύ-
στερα από την ανάπτυξη της συγκοινωνίας και την αντικατά-
σταση των σαγματοφόρων και αροτριώντων ζώων από τα μη-
χανήματα, έχουν περιοριστεί αυτού του είδους τα πανηγύρια
και μόνο η έκθεση της Θεσσαλονίκης, τα παζάρια –όπως λέ-
γονται– της Λάρισας, της Λαμίας έχουν απομείνει.

Τα πανηγύρια υπήρξαν ένα από τα πιο ζωογόνα έθιμα της
φυλής μας μέχρι τη δεκαετία του '60, γιατί σμίλευαν ποικιλό-
τροπα τη ζωή των ανθρώπων.

Τόνωναν το θρησκευτικό τους συναίσθημα, ήταν ημέρες
αργίας για τους εργαζομένους, αποτελούσαν αφορμή ατο-
μικής και γενικής καθαριότητας, δυνάμωναν τους δεσμούς
συγγενών και φίλων, που κατοικούσαν σε διαφορετικούς τό-
πους, δημιουργούσαν καινούργιες γνωριμίες και συγγένειες
σε άγνωστους ανθρώπους, βοηθούσαν οικονομικά τις εκ-
κλησίες, τους παπάδες, που τότε δεν ήταν δημόσιοι υπάλλη-
λοι, τους μικροπωλητές, τους οργανοπαίχτες, τους τραγου-
διστές κ.ά.

Όμως, η πρόοδος και η εξέλιξη σε όλους τους τομείς της
ζωής σήμαναν και τον αργό θάνατο των πανηγυριών. Αυτά,
μέρα με τη μέρα, μήνα με το μήνα, χρόνο με το χρόνο, ρο-
κάνισαν τις ρίζες των πανηγυριών και τα οδήγησαν σε αργό
και βέβαιο θάνατο.

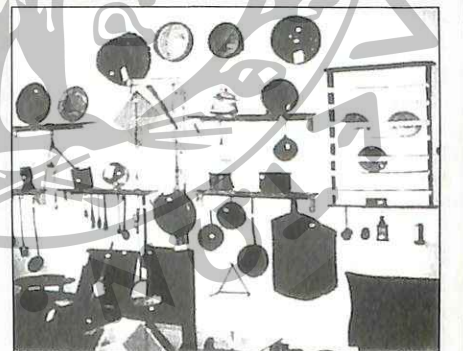
Τα ετήσια πανηγύρια των χωριών μας, απομεινάρια αλλο-
τινών εποχών, έστω και υπό τη σημερινή τους μορφή, φρονώ
ότι θα πρέπει να διατηρηθούν και μάλιστα να καταβληθεί προ-
σπάθεια από μέρους των αρμοδίων αλλά και των ιδίων κα-
τοίκων του κάθε χωριού. Παράλληλα να γίνονται πολιτιστικές
εκδηλώσεις, με ομιλίες κοινού ενδιαφέροντος, που θα φέ-
ρουν πιο κοντά τους ανθρώπους της υπαίθρου στο σήμερα
που σημαίνει γνώση, η οποία κατά τον Βάκωνα είναι δύναμη
και κατά τον Λακωνταίρ είναι το μάτι που ερευνά, που συ-
γκρίνει, που σκέφτεται, που περιμένει, που αρπάζει το φως,
που προσθέτει στους περασμένους αιώνες το βάρος των και-
νούργιων και σαν υπομονετικός φρουρός του χρόνου απο-
σπά ένα-ένα από το σύμπαν τα αιώνια μυστικά του.

Γι' αυτό όλοι μας πρέπει να δραστηριοποιηθούμε, να κι-
νηθούμε με ενέργειες ουσίας, ώστε να μην υποχρεωθού-
με να ζούμε το όμορφο αυτό στοιχείο της ταυτότητας της
φυλής μας, μόνο μέσα από τα βιβλία και από τις θύμισης
παισιότερων.

Λαογραφικό Μουσείο Πέρδικας

Για τη στέγαση του λαογραφικού μουσείου η Κοινότητα διαθέτει το παλιό κτίριο των
ΝΕΛΕ, στο κέντρο της πλατείας. Σκοπός είναι η συγκέντρωση και η έκθεση σε ειδικό χώ-
ρο του λαογραφικού και παραδοσιακού υλικού που σώζεται στην περιοχή μας, για τη δια-
σφάλιση και έκθεση στο κοινό (ντόπιο και ξένο), για την ανάδειξη της παραδοσιακής κλη-
ρονομιάς και ενίσχυση της τουριστικής υποδομής της κοινότητάς μας. Η προετοιμασία του
μουσείου τελείωσε και είναι πλέον έτοιμο να δεχτεί τους επισκέπτες του από την Κυρια-
κή 2 Ιουλίου 2000 που έγιναν τα εγκαίνια.

Σας προσκαλούμε λοιπόν όλους να παραβρεθείτε και να θαυμάσετε τη δουλειά και τη
λεπτομέρεια του λαογραφικού μας μουσείου.

Ένα διαφορετικό κυνήγι

Ήταν το 1950-1960. Κοπάδια πρόβατα κυρίως στην Κουμάσα και στις όχθες της λίμνης, γιδια στις κορυφές. Βοσκοί νέοι, γέροι και παιδιά από Αγ. Κυριακή, Λιβαδάρι και Λευτέρι. Κάθε λακιά, καλύβα και μαντρί. Η φύση φρόντιζε για τα ζώα με τα αυτοφυή φυτά, τη βλάστηση, τις πηγές και για τον άνθρωπο που έβρισκε στη φύση, τα ξύλα για τη φωτιά, το σπίτι, το αλέτρι, τ' άχυρα στη λίμνη, για τις καλύβες, τις σκεπές κτλ. Μάζευε αγριόχορτα, σαλιγκάρια, γκόρτσα, βελανιδιά, σύκα, αχλάδια κτλ. Έβαζε παγίδες για κανένα πουλί, δόκανο για το λύκο ή την αλεπού. Σπάνια οι βοσκοί είχαν όπλο κυνηγού. Ξέβονταν τη φύση χωρίς φωτιές και οικολογικές καταστροφές.

Όταν άρχιζαν οι παγωνιές το χειμώνα άρχιζε το κυνήγι της αγριόπαπιας ή σκουρπούνας όπως το λέγαμε. Οι πάπιες καθημερινά, αιώνες τώρα, κάνουν το ίδιο ταξίδι. Το βράδυ από τη λίμνη Καλοδίκι πετούν για τη θάλασσα στον Αϊ-Γιαννάκη. Το πρωί πριν χαράξει πετούν αντίστροφα. Οι βοσκοί γνώριζαν τα περάσματά τους, ανάμεσα από διάσελα, την ώρα τους και τον αριθμό σχεδόν των μπουλουκιών. Έστηναν καρτέρι στον αυχένα ακριβώς του περάσματος στην Κουμάσα, όχι με όπλα και σκυλιά, αλλά με ένα απλό μακρύ ξύλο, τη βέργα όπως τη λέγαμε. Μία βέργα πέντε περίπου μέτρων ύψος που στην κορυφή της στερεώναμε ένα άλλο ξύλο ένα μεγάλο για να γίνει σταυρός. Στις άκρες του σταυρού δένανε σύρματα για να μπλεχτεί η πάπια.

Όσοι είχαν χρόνο κρύβονταν πίσω από μία πέτρα ή ένα θάμνο και περίμεναν ακίνητοι. Άφηναν, να περάσουν τα πρώτα μπουλούκια που πάντα έχουν λίγα πουλιά το πολύ μέχρι δέκα, για να ακολουθήσουν τα άλλα χωρίς ν' αλλάξουν διαδρομή ή ύψος. Άκουγαν το φτεροκόπημα, σηκώνονταν πάνω με μιας και χτυπούσαν με τη βέργα στον αέρα. Σπάνια πετούχαιναν. Συνήθως δε φτάνανε στο ύψος που πετούσαν. Αν όμως μια φορά στις δέκα μέρες πετύχαιναν μία, αυτή έπεφτε στους θάμνους ζαλισμένη, έψαχναν, την έβρισκαν και αμέσως άφηναν τη θέση τους σε κάποιον άλλο και επέστρεφαν στην καλύβα. Όχι εξόντωση ομαδική του είδους όπως γίνεται σήμερα. Κυνήγι από ανάγκη για να φάνε τα παιδιά, μία φορά κρέας.

Βρέθηκα κι εγώ πάνω από είκοσι φορές σ' αυτό το ιδιόμορφο κυνήγι με ξένη βέργα. Είχα ν' αντιμετωπίσω πολλά. Το βάρος της βέργας, το τσουχτερό κρύο, την αστοχία μου, το φόβο της νύχτας στη σκοπιά του κυνηγού, την κοροϊδία των μεγάλων και τις φωνές αν έκανα λάθος κίνηση και τρώμαζαν οι πάπιες, ακόμα και την πονηριά κάποιων που κάθονταν δίπλα σου και μόλις άκουγαν το μπάμ της πάπιας στο έδαφος έτρεχαν, την έβρισκαν και σούλεγαν εγώ τη βάρεσα. Ήταν μεγάλο το καρδιοχτύτι να τις βλέπεις νάρχονται ανυπόπτες κατά πάνω σου και με μια κίνηση να χάνονται στα ύψη. Ίσως το δικό τους καρδιοχτύτι νάταν μεγαλύτερο, ποιος το σκέφτεται; Επειδή δεν είμαι κυνηγός, όλη η συγκομιδή μου ήταν μία πάπια.

Πριν μερικά χρόνια σ' ένα ταξίδι μου για την Αθήνα παραξευεύτηκα για το θέαμα που αντίκρυσσα, τρώμαξα ειλικρινά. Αυτοκίνητα εξήντα τον αριθμό δεξιά κι αριστερά του δρόμου. Ατύχημα σκεφτήκα. Άνθρωπος κανέναν. Κοιτάζω και τι να δω! Πάνω από εκατό κυνηγοί ακροβολισμένοι σε μήκος δύο χιλιομέτρων στο μοναδικό αυχένα της Κουμάσας –το πέρασμα της πάπιας–. Στολές πολεμικές, αυτόματα επαναληπτικά όπλα, ανυπόμονα εκπαιδευμένα σκυλιά χωρίς να γαυγίζουν, φυσηγιοθήκες, λουράκια, κιάλια, δηλαδή προμελετημένη και καλά οργανωμένη επιχείρηση.

Σταμάτησα για πέντε λεπτά. Ήταν αρκετά. Οι ξένοι κυνηγοί με πέρασαν για συνάδελφό τους. Οι συγχωριανοί, μου έγνεψαν. Άρχισαν οι ομοβροντίες. Μάχη κανονική, με άνισους όμως όρους και πάντα σε βάρος των πουλιών. Φράγμα πυρός, για όσους ξέρουν, στις πεινασμένες πάπιες. Όχι για να χορτάσουμε την πείνα μας αλλά έτσι απλά για κέρρι.

Συνέχισα το ταξίδι σκεφτικός. Χρόνια προσπαθούμε να φτιάσουμε υδροβιότοπους για τα πουλιά μας. Μια λίμνη έχουμε για σπίτι τους τόσα πουλιά που δε βλέπουν και κανένα. Τα πουλιά τα βρίσκει ο χάρος στο φτερό.

Καλά μέσα στη λίμνη απαγορεύεται το κυνήγι, απ' έξω στα πεντακάσια μέτρα επιτρέπεται και με την άδεια του κράτους; Δεν κατάλαβα. Έρχεται ο Ιταλός π.χ. με τους καταφύκτες του, ψαρεύει έξι μήνες το καλοκαίρι, γεμίζει τα ψυγεία του και πηγαίνει στην Ιταλία. Σκοτώνουν σε μία εβδομάδα πεντακάσιες πάπιες ή άλλα θηράματα και τα πηγαίνουν στην πατρίδα τους. Τι νόμος είναι αυτός; Δεν τα έχω με τους κυνηγούς γιατί θα μου πουν: αγόρασε και εσύ ένα όπλο, ποιος σε εμπόδισε να κυνηγήσεις; Οι άνθρωποι είναι εντάξει με το Νόμο. Έχουν πληρώσει τέλη κυνηγίου. Όταν σκοτώσουμε όλες τις πάπιες, αποξηρανθεί και η λίμνη το πρόβλημα θα λυθεί από μόνο του.

Ε. Κυριάκης

Οι Καλικάντζαροι

Οι Καλικάντζαροι είναι δαιμόνια, δημιουργήματα της νεοελληνικής φαντασίας. Έχουν ως αρχή τις μεταμφιέσεις που έκαναν οι άνθρωποι το δωδεκάμηρο των Χριστουγέννων, τότε ακριβώς που εμφανίζονται οι καλικάντζαροι. Το όνομά τους είναι Καλικάντζαροι, Καρκάντζαλοι, Καρκαντζέλια καθώς και Παγανά.

Τους θέλει ο λαός κακομούτσουνους, αδύνατους, με νύχια, με ουρά, κουτσούς με τέσσερα πόδια γαϊδάρου ή τράγου και ο καθένας να έχει ένα κουσούρι. Κουτσοί, στραβοί, μονοπόδαροι, στραβοπόδαροι, κακοί και πονηροί που θέλουν να βλάψουν τον άνθρωπο, αλλά δεν τα καταφέρνουν. Άλλοι φορούν κουρέλια κι άλλοι είναι τελείως γυμνοί με σιδερένια παπούτσια για να θορυβούν. Τρώνε ό,τι βρουν συνήθως μαγαρισμένα τρόφιμα, όπως: φιδία, σαύρες, βατράχους και χοιρινό κρέας. Τα λουκάνικα και οι τηγανίτες είναι πρώτα στις προτιμήσεις. Σε πολλά μέρη ρίχνουν τηγανίτες πάνω στη στέγη για να τους καλοπιάσουν ή πετούν πριν κοιμηθούν ένα δαυλό αναμμένο στην αυλή. Κατοικούν στο κέντρο της γης, όλο τον υπόλοιπο χρόνο όπου πριονίζουν το δέντρο που στηρίζει τη γη. Βγαίνουν το Χριστούγεννα μέχρι τα Φώτα, οπότε ξαναφεύγουν γιατί φοβούνται τον παπά που θα αγιάσει. Φεύγοντας τραγουδούν φοβισμένοι:

Φεύγετε να φεύγουμε
γιατί ήρθε ο διαβολόπαπας
με την αγιστούρα του
και με τη βρεχτούρα του.

Λέγονται και σταχτομούρηδες και κατουρήδες. Γίνονται ενοχλητικοί, γιατί θέλουν να μαγαρίσουν τη στάχτη, το νερό και τις τροφές.

Κατουρούν στα δοχεία που έχουν νερό, στο αλεύρι, στο κρασί, στο λάδι κτλ. Οι νοικοκυρές τα ξέρουν αυτά γι' αυτό αφήνουν αναμμένο το τζάκι να μην τολμήσουν και ουρίσουν τη στάχτη. Δεν κρατούν νερό σε κανένα δοχείο τη νύχτα και κυρίως δεν φυλάγουν προζύμι τις δώδεκα μέρες.

Η στάχτη των δώδεκα ημερών θεωρείται μισητή γι' αυτό αδειάζεται στους λάκκους κι όχι στον κήπο. Σπάνια κατά τη μυθολογία αρπάζουν παιδιά, μπαίνουν στα όνειρα των γυναικών και τους ζητούν να γνέσουν ορισμένα αδράχτια με νήμα, τους ξευφαίνουν το βιλάρι κτλ.

Πώς τους αντιμετωπίζουμε; Έχουν κι αυτοί οι μούρηγοι τα αδύνατα σημεία. Φοβούνται το σταυρό, το λιβάνι, τη μυρωδιά του σκόρδου, τον αγιασμό, τις άσμενες φράσεις, τους δαυλούς, τη φωτιά και τους εξορκισμούς. Το σκόρδο και η μυρωδιά της σάπιας ελιάς τους απομακρύνει όχι μόνο από το σπίτι αλλά και απ' όλο το χωριό.

Ο σταυρός στην είσοδο του σπιτιού με τη λαμπάδα της ανάστασης τους απομακρύνει. Γι' αυτό ψάχνουν το τζάκι. Η ολονύχτια καύση του τζακιού τους φράζει το δρόμο.

Φοβούνται τα αγκάθια έτσι όπως είναι γυμνοί και ξυπόλητοι. Ακόμα το μαυρομάνικο μαχαίρι, τα κρανία ψόφιων ζώων. Αν πιάσουν οι άνθρωποι κάποιον, αυτό δεν έγινε φαίνεται ποτέ, θα τον βάλουν να μετρήσει τις τρύπες που έχουν όλα τα κόκκινα του σπιτιού. Φαίνεται αυτό το ξέρουν γι' αυτό κι αυτοί προσέχουν. Πηγαίνουν στην ύπαιθρο. Συγκεντρώνονται στα ρέματα κυρίως στους μύλους, στις βρύσες, κι ενοχλούν το μυλωνά, τους διαβότες, γενικά τους νυχτωμένους. Χορεύουν μαζί τους, οδηγούν το ζώο σε λάθος δρόμο και εξαφανίζονται μόλις λalήσει ο κόκκορας την τρίτη φορά, δηλαδή γύρω στις 5 το πρωί.

Οι καλικάντζαροι φεύγουν τα Φώτα. Για να καθαριστεί ο τόπος, την παραμονή ο παπάς περιέρχεται στα σπίτια και καταστήματα και τα αγιάζει. Αλλού κυρίως στη Μακεδονία ανάβουν φωτιές την παραμονή των Φώτων, χορεύουν, ντύνονται μασκοράδες, έτσι κοροϊδεύουν τους καλικαντζάρους και διηγούνται ιστορίες για ανθρώπους που είδαν κι έπαθαν με τους καλικαντζάρους.

Άλλου έβγαλαν όλα τα σκόρδα γιατί έριξε τη στάχτη του τζακιού.

Μιας άλλης της αναποδογύρισαν τη σκάφη ποίκε κάνει το προζύμι να ζυμώσει. Ενός π' άργησε να γυρίσει στο σπίτι τούβαλαν τρικλοποδιά κι έπεσε στις λάσπες. Άλλου ξέπλεξαν το πουλόβερ. Άλλου τ' ανέβκαν καβάλα και τους κουβάλασε ως έξω απ' το χωριό. Του μυλωνά τούφαγαν τα λουκάνικα και του βάλαν βατράχια στο πιάτο και τόφαγε ο μυλωνάς και μαγαρίστηκε, και άλλες ιστορίες αδιαστικές και ανατριχιαστικές. Κι εμείς μικροί δε βγαίναμε τη νύχτα στην αυλή ούτε για την ανάγκη μας χωρίς τη συνοδεία της γιαγιάς ή μιας λάμπας και πολλοί από μας που κάποιο πρωί βρεθήκαμε βρεγμένοι απ' το φόβο του καλικάντζαρου αυτού του διαβολοπιθήκου θα ήπανε.

Σαν μεγαλώσαμε με τα παθήματά μας φοβερίζαμε τους μικρότερους. Τώρα πέρασαν στα παραμύθια. Μας φοβούνται οι καλικάντζαροι.

Ε. Κυριάκης

Αλληλογραφία

Κύριε Διευθυντά

Διαβάζοντας στα Νέα του Μαργαριτίου αρ. φύλ. 193 και στη σελίδα 5 Ευχαριστίες.... Ελπίζας για τις ευχαριστίες προς τους υπεύθυνους της Βιβλιοθήκης Ελευθερίου, για την προσφορά σας σε βιβλία για τη βιβλιοθήκη στο Δημ. Σχολείο. Αυτή η ενέργεια σας τιμά υπερβολικά, γιατί και εσύ είσαι ένα παιδί του Ελευθερίου και που από εκεί αποφοίτησες, απ' αυτό το Δημοτικό Σχολείο, που αυτές οι αισθήσεις κάποτε ήταν γεμάτες με παιδιά, με ζωή και με αγάπη προς την πατρίδα και τη θρησκεία.

Από εκεί βγήκαν Ιερείς, Δάσκαλοι, Καθηγητές, Αξιωματικοί Στρατού, Χωροφύλακες και Δ/ντες Υπηρεσιών και γενναία παλικάρια, που σε κρίσιμες στιγμές της πατρίδας μας έδειξαν την παλικαριά τους και τον ανδρισμό τους. Άλλοι έπεσαν στα πεδία των μαχών για την ελευθερία της πατρίδας.

Με την προσφορά σου και τις θυσίες σου έρχεσαι να συμπληρώσεις ορισμένα κενά που δεν είχαν συμπληρωθεί από τους προγόνους σου.

Ο πατέρας σου Χαράλαμπος διετέλεσε πολλά χρόνια πρόεδρος Σχολικής Εφορίας με δ/ντη τον τότε δημοδιδάσκαλο Αριστοφάνη Τζιάσιο και έφτιαξαν πολλά πράγματα για το σχολείο και το νηπιαγωγείο. Μα το πιο σοβαρό και αγωνιστικό έργο ήταν του προπάππου σου Ευάγγελου Κυριάκη που γι' αυτό το σημερινό κτίριο (σχολείο) τα χρόνια της τουρκοκρατίας έπαιξε το μεγαλύτερο ρόλο για την ανέγερσή του, με θυσίες και αγωνία και με οικονομική βοήθεια. Ήταν μεταξύ των πρώτων οικονομικά αποκαταστημένων. Σεβαστό πρόσωπο μέσα στην κοινωνία του χωριού, ήταν αρκετά χρόνια πρόεδρος (Δημογέροντας), έτσι τους ονομάζανε τότε, και είχε πάρα πολύ μεγάλη αγάπη για τα γράμματα.

Δεν ήθελε να μείνουν τα παιδιά του χωριού αγράμματα.

Σαν μεγάλος του χωριού έδινε πάντοτε τις καλύτερες και ευνοϊκές λύσεις στους χωριανούς του με αγάπη και στοργή...

Εφόσον έκαμε το Σχολείο, για να παραπλανήσει τους Τούρκους, έκαμε δίπλα και ένα ελαιοτριβείο και λέγανε πως τα κτίρια αυτά ήταν της εκκλησίας του Αγίου Αθανασίου. Αυτή η ενέργεια ήταν ένας άθλος της τότε εποχής. Ήταν ένα κρυφό σχολείο. Έβαλε σε κίνδυνο τη ζωή του. Επειδή δεν βρίσκαν δασκάλους εύκολα, αποφάσισε με τους συντρόφους του που συνεργάζονταν, να βάλουν ένα παιδί –τον καλύτερο μαθητή– για να μάθουν και τα υπόλοιπα παιδιά γράμματα και βάλανε τον Αντώνιο Ρίζο. Αλλά επειδή δεν μπορούσε να επιβληθεί στα παιδιά ο δάσκαλος (συμμαθητής τους) αποφάσισε κάθε μέρα να πηγαίνει στο Σχολείο ο ίδιος. Άφησε τις εργασίες του, γιατί δεν ήθελε να πηγαίνουν οι κόποι χαμένοι, νά κάνουνε τα γράμματα τα παιδιά και καθόταν και αυτός με τα ίδια τα παιδιά στο σχολείο. Αυτό κράτησε πολλά χρόνια. Ύστερα από τα τόσα χρόνια της Σικελιάς και της απελευθέρωσης ήρθε η ώρα της Ελευθερίας, όπου ανασάνανε τα πάντα.

Με την απελευθέρωση το 1913 αλλάζει η ζωή του τόπου. Έφυγε ο φόβος και τα πράγματα βρρίκαν τον ίσιο δρόμο.

Αυτά τα κενά ήρθε η σειρά σου να τα συμπληρώσεις. Για εμάς τους μεγάλους, όταν βλέπουμε παιδιά δικά μας να αγωνίζονται για το χωριό, για την επαρχία, για τον Νομό και για την Ελλάδα μεγαλώνουμε ψυχικά και αισθανόμαστε υπερήφανοι για σας που αγωνιζέστε για την προκοπή του τόπου. Ο μεγαλοδύναμος Θεός να σας έχει πάντα γερούς και να σας δίνει δύναμη και κουράγιο.

Ευχαριστώ για τη φιλοξενία

Ευθύμιος Νάδιος

τ. Γραματ. Κοινότητας

Το Μαργαρίτι και τα προβλήματά του

Τώρα αρχίζουν να μπαίνουν σε κάποια σειρά. Έγινε Δήμος, θα γίνει το Κέντρο Υγείας. Να δώσουν τα οικόπεδα στους ακτήμονες σε όλους αυτούς όπου δεν έχουν πάρει οικόπεδα από αλλού στο Δήμο Μαργαριτίου, να χτίσουν τα σπίτια τους και να κάνουν τα νοικοκυριά τους. Να ζήσουν αυτοί και τα παιδιά τους. Να επανέλθουν όλες οι Δημόσιες Υπηρεσίες και πάλι στο Μαργαρίτι καθώς όλα τα έχουμε Νηπιαγωγείο, Δημοτικό, Γυμνάσιο, Λύκειο. Τώρα χρειάζεται και μια γεωργική τεχνική σχολή να μαθαίνουν γεωργοκτηνοτροφικές εργασίες για να ευμεριέσει και πάλι ο τόπος, μια και ο κάμπος τελειώνει. Τώρα απομένει προγραμματισμός και εργασία. Να φύγει η κακομοιριά και η φτώχεια από την περιοχή μας μια και όλες οι άλλες κωμοπόλεις δεν είναι και πολύ μακριά. Πάργα 18 χλμ., Ηγουμενίτσα 30 χλμ., Παραμυθιά 28 χλμ., Κα-νελάκι 25 χλμ., Πρέβεζα 60 χλμ., Ιωάννινα 70 χλμ.

Μετά την αποπεράτωση της Εγνατίας Οδού θα μπορούμε να τα φτάνουμε μέσα σε λίγες ώρες. Θα έχουμε και το Αεροδρόμιο Πρέβεζης ως διεθνές. Να έχουμε όλες τις ανέσεις μας. Το Δημοτικό Συμβούλιο να προγραμματίσει μια μεγάλη αίθουσα των 1000τ.μ., να επαναλάβουμε και πάλι την λαϊκή αγορά κάθε Πέμπτη, να γίνεται το παραδοσιακό παζάρι, να έρχεται όλος ο κόσμος να πουλά και να αγοράζει τα καλά του προϊόντα. Να δημιουργηθεί ένα μεγάλο πάρκο αυτοκινήτων. Γύρω στα 100-200 αυτοκίνητα να μπορούν να σταθμεύουν. Να έρχεται ο κάθε επισκέπτης και να βρίσκει πάντα χώρο να παρκάρει άνετα και να βγαίνει στο παζάρι χωρίς φόβο μην τον γράφει η Δημοτική Αστυνομία για παράνομη στάθμευση.

Ο Δήμος έχει αρκετό μέρος για να γίνει το Δημοτικό Πάρκο. Μετά το Δημοτικό Πάρκο έχει ωραία θέση γύρω στα 3 στρέμματα. Να κάνουμε μια Δημοτική Πισίνα να μαθαίνουν τα μικρά παιδιά μπάνιο και άλλα παιχνίδια ή αθλήματα τα οποία ταιριάζουν. Γύρω από τον αθλητισμό να έχουν όλα τα παιδιά του δήμου μας τη δυνατότητα να περνάνε άνετα τις ελεύθερες ώρες τους.

Και τώρα για τους μεγάλους. Να συμβουλευόνται τους γεωπόνους του δήμου τι να καλλιεργήσουν στα κτήματά τους, το τι παράγει ο τόπος μας, πορτοκαλιές, ντομάτες, φασόλια, ρεβύθια, κολοκύθια ή ό,τι άλλο κάνει. Όλη η γη να καλλιεργηθεί, να δώσει ζωή. Στον τόπο μας να ζήσουν καλά και οι αγρότες. Και τώρα μια και ο κάμπος θα τελειώσει και θα προσφέρει όλα τα αγαθά της γης θα πούνε και οι αγρότες έξω φτώχεια. Τώρα το Μαργαρίτι και όλα τα χωριά του Δήμου έχει τη δυνατότητα να τα προσφέρει όλα, μια που έχουμε και καλό Δημοτικό Συμβούλιο και εξαιρέτο Δήμαρχο, νέο και δημιουργικό και με λαμπρότατο μέλλον μπροστά του και θα αγωνίζεται για τα όμορφα χωριά όλου του δήμου Μαργαριτίου, καθώς τους αξίζει μια καλύτερη (χειρονομία προόδου) μεταχείριση από την πολιτεία για την προκοπή τους.

Να γίνει η γέφυρα από την πλατεία της Σχολής προς το Νέο Νεκροταφείο για να μην έχουμε άλλα προβλήματα με τα θανατηφόρα ατυχήματα, καθώς μέχρι τώρα με φόβο και τρόμο περπατάμε την Εθνική Οδό από το χωριό να πάμε στον κάμπο, καθώς και οι γριές και οι γέροι που θέλουν να πάνε στο νεκροταφείο κινδυνεύουν από λεπτό σε λεπτό από τα αυτοκίνητα τα οποία περνάνε κάθε λεπτό και ένα. Μικρά ή μεγάλα περνάνε την Εθνική Οδό από Ηγουμενίτσα και Πρέβεζα, μια που το όριο ταχύτητας είναι ελεύθερο, χωρίς περιορισμό. Είναι μεγάλη ανάγκη να γίνει η γέφυρα ή μια υπόγεια διάβαση το ελάχιστο, για να περνάει ένα αγροτικό αυτοκίνητο, να μπορεί να περνάει ελεύθερο να μην κουβαλάμε το φέρετρό στα χέρια. Αυτό είναι μια δίκαιη και κοινωνική υποχρέωση στον Θεό και στους ανθρώπους! Να μην μας λένε οι αρμόδιοι από τη ΔΕΚΕ ότι δεν έχουμε χρήματα να φτιάξουμε μια μικρή γέφυρα 8-10μ. μακρός και 3 μ. πλάτος. Εδώ το κράτος διαθέτει πολλά δισεκατομμύρια για κοινωφελή έργα και δεν έχει λεφτά για μια μικρή γέφυρα; Ας κόψει μερικά από τα μεγάλα έργα και ας γίνει και αυτή η γέφυρα να τελειώσουν και αυτά τα βάσανα του κόσμου.

Να προσέξουν πολύ με τη νέα χάραξη του νέου δρόμου. Να μην αχρηστεύουν όλο το χωριό. Να μην μας κόψει το νέο νεκροταφείο από τον δρόμο. Θα είναι κρίμα και άδικο να έχουμε μεγαλύτερο κίνδυνο από τα ατυχήματα από τον νέο δρόμο όταν θα γίνει καμιά φορά.

Και εδώ προσοχή! Θα πρέπει να υπολογίσουν ότι στο μέλλον θα περάσει και τρένο, όπου κάποτε θα γίνει και αυτό. Και να μην παίζουν. Κάθε φορά μέτρα και ξαναμέτρα, κόψε και ξανακόψε, εδώ είναι καλά, εκεί είναι καλά και τίποτε δεν γίνεται. Αυτά να σταματήσουν. Όχι ανηφόρα και όχι κατηφόρα και αρχίζει και πάλι η νέα χάραξη. Και νέες απαλοτρώσεις και ακριβές αποζημιώσεις και μόνονε πάλι στο μηδέν, ότι έχει γίνει εδώ και τώρα. Μείνετε στη χάραξη η οποία συντομεύει την Ηγουμενίτσα-Πρέβεζα, Αντρίο-Κόρινθο-Αθήνα. Να συντομεύετε τον δρόμο όσο είναι δυνατόν λιγότερα χιλιόμετρα και να μην κάνετε παρακάμψεις για να μη χαλάσουμε καμιά καλύβα κάποιου κτηνοτρόφου. Αυτό είναι πάθος. Πάντως οι δρόμοι πρέπει να συντομεύουν τις αποστάσεις μια και η βενζίνη όλο ακριβαίνει!

Και τώρα κάτι για όλους μας. Να μην έχουμε την απαιτηση από τον κ. Δήμαρχο να μας λύσει τα ατομικά μας προβλήματα. Τον Δήμαρχο να τον βοηθάμε στα δύσκολα έργα του και όχι να τον πιέζουμε να μας λύσει τα ατομικά μας συμπερόντα. Αυτές οι απαιτήσεις ανήκουν στο παρελθόν. Τώρα θα πρέπει όλοι μαζί να βοηθήσουμε να γίνει κάτι το καλό, για το μέλλον των παιδιών μας. Να μην κατακρίνουμε πάντα από το πάρα πολύ μικρό πράγμα μας το πιο μεγάλο, αλλά όλοι μαζί να βοηθήσουμε για ένα καλύτερο μέλλον του Δήμου μας.

Β.Ν. Τόκας

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

Μια παραμονή πρωτοχρονιάς

Του Θεόδωρου Ν. Κώτσιου

Μικρός ήμουν τότε, πρώτη χρονιά μετά την κατοχή και χιονιάς είχε ξεσπάσει δυνατός. Οι δρόμοι στο χωριό κάτασπροι, τα ζώα στα μαντριά, οι ελιές βαίζοντας απ' τη σοδειά και τις νιφάδες τ' ουρανού, δεν μπορούσαν ν' αντισταθούν στο πολύ βάρος και αρκετές παραδίνονταν μ' έναν κρότο δυνατό και μακρόσυρτο. Τα τζάκια δουλεύανε και οι γυναίκες κάνανε γρήγορα τις ετοιμασίες, γιατί οι φαμίλιες ήτανε μεγάλες και τα στόματα δεν περιμένανε.

Εμείς τα παιδιά, το πρωί της παραμονής, τουρτουρίζοντας είπαμε τα κάλαντα, κρατώντας ένα καλαθάκι στο χέρι, που γέμισε με αυγά, πορτοκάλια και τσαπέλες. Όλα όμως, αυτά, τα θεωρούσαμε περιττά και βαρετά και μόνο όσους μας έδιναν «παράδες», αυτούς περισσότερο τους εκτιμούσαμε. Μα τα χρήματα ήτανε λιγοστά και οι καιροί δύσκολοι.

Η μάνα, εν τω μεταξύ, η Κυρα-Αλεξάνδρα, στις δόξες της. Έσφαξε και μάδησε το μεγάλο πετεινό και τον έβρασε. Στο ζωμό έρριξε κοφτό –σιτάρι χοντροκομμένο– και στο κυλό πρόσθεσε αρκετό τυρί και βούτυρο σπιτίσιο και πολλά αυγά τα χτύπησε και τάβαλε εντός. Άνοιξε μετά τα φύλλα με το βεργί και τα άπλωσε στα δυο σινιά και όλα τα υλικά τα μαστόρεψε και τα περιποιήθηκε και τα κοίταζε ύστερα να τα χορτάσει, όπως ο γλύπτης όταν τελειώνει το έργο του ή ο ζωγράφος τον πίνακα. Και αμέσως, χωρίς να χάνει καιρό, έβαλε στο τηγάνι τα μυρίσματα - κρεμμυδάκια, πράσα, σπανάκι και άνιθο ψιλοκομμένο– και αφού τα «τσιβούρισε» τα άπλωσε σε βαθύ ταψί και τοποθέτησε από πάνω το λευκό κρέας, το αλατοπιέρωσε, πρόσθεσε και τα άλλα χρειαζόμενα και σε λίγο τα φαγητά αραδιάστηκαν στον καμμένο φούρνο και οι μυρωδιές δίνανε και παίρνανε. Εγώ είχα βοηθήσει στο ανακάτεμα της κατσαρόλας, στα προσανάμματα και στις μεταφορές και όλη τη διαδικασία την ήξερα απ' έξω, βήμα προς βήμα. Αγόρια στη σειρά είμαστε στο σπίτι –και δυο μικρά κοριτσάκια– και δεύτερο χέρι δεν είχε η γυναίκα να τη βοηθήσει κι έπρεπε κάποιος να της παραστέκεται για να μη γονατίσει –η καμμενούλα– από την κούραση.

Όταν το έργο μου, ως οιονεί οικιακής βοηθού, θεώρησα ότι είχε τελειώσει, ξεμάκρυνα από το σπίτι στις μύτες των ποδιών, για να αποφύγω καινούργιες τυχόν αγγαρείες, βρήκα τον ξάδερφό μου τον Ηλία και ανηφορίσαμε σιγοτραγουδώντας. Ήταν απόγευμα, προς το σούρουπο και είχαμε τόσα πολλά να δούμε και να «θιαμάσουμε».

Αφήσαμε, λοιπόν, πίσω μας τον Αϊ-Νικόλα και μπήκαμε στο μεγάλο καλντερίμι, που αρχίζει από τον Μπασιάκου και τελειώνει στο Νερούλι και χωρίζει το χωριό σε φέτες δυο. Απέναντί μας το Μπεριάτι στολισμένο μ' ένα άσπρο σεντόνι και ο λάκκος της Αϊ-Μαρίνας με βουντό κατέβαζε νερά και κοτρώνες από το Ντουρντουβέτσι και το Ζοργιό. Πέρασαμε το σαμαράδικο του Μπάρμπα-Σταύρου με τα μουστάκια τα κλωθογυριστά και στα πεζούλια του Σιώλου άνθρωπο δε συναντήσαμε. Στη Λόντζα του Τσίπου σταματήσαμε. Μέσα, το

ραφτάδικο του γείτονα, ήτανε φωτισμένο με «λουξ» και κόσμος ένας σωρός συνωσιζόταν στο τραπέζι του μαγαζιού. Σπρώξαμε την εξώπορτα και σαν νοικοκυραίοι βρεθήκαμε στο εσωτερικό. Ούτε κανένας που μας πρόσεξε! Όλοι είχανε συγκεντρωμένη την προσοχή τους στα χαρτιά.

Δυο παρέες παίζανε «πόκερ» κλειστό. Τις κάρτες τις αγγίζανε μαλακά, τις βάζανε τη μιά πάνω στην άλλη, κι ύστερα τις φέρναν κοντά στα μάτια τους και σιγά-σιγά τις αποκάλυπταν, πολλές φορές φουσώντας τες και μετά ρίχνανε χρήματα στο μπάγκο και άλλα κι άλλα και σιγοψιθύριζαν «τσιπ» και «παρόλ» και μια αγωνία ζωγραφιζόταν στα πρόσωπά τους. Και όταν ένας πεταγότανε και έλεγε τα «ρέστα» μου, οι άλλοι μαζεύνονταν και μια ψυχία επικρατούσε και ανάσα δεν έβγαине και όταν ο επιτιθέμενος άκουγε το «πάσο-πάσο» μάζευε τα λεφτά κι έκανε μιά θημωνιά μπροστά του. Ψηλά-χαμηλά συμμετείχαμε κι εμείς στα δρώμενα.

Σε μια στιγμή, ο κυρ-Σταύρος, ο ράφτης που προπολεμικά μας έφτιαχνε τα ωραία κοστούμια, με υφάσματα που μας έστελνε ο πατέρας από τους «Αγίους Σαράντα» – ξεκρέμασε τον ταμπουρά του και αράδιασε τις νότες του. «Το γελεκάκι που φορείς εγώ σ'τό 'χω ραμμένο». Οι καρδιές μας χτύπησαν απαλά, το σκηνικό πήρε μια όψη γιορτινή, χαρούμενες φωνές ακούστηκαν για λίγο σε τόνους παραδοσιακούς. Η ατμόσφαιρα άλλαξε, αλλ' αυτό δε διάρκεσε και πολύ. Ο ρυθμός της τράπουλας συνεπήρε και πάλι τις παρέες και η ηρεμία απλώθηκε ξανά στο χώρο του καταστήματος.

Εμείς βγήκαμε σιγά και περπατώντας λίγα βήματα, τυλιγμένοι στο χιόνι, κολλήσαμε σε μιά μεγάλη συντροφιά, στην είσοδο του σπιτιού του Μπάρμπα-Μίτρου, που ήτανε μακρουλή, αρκετά ευρύχωρη, γύρω στα είκοσι τετραγωνικά, με οροφή πέτρινη θολωτή, το δάπεδο στρωμένο με πλάκες, κόκκινες στο χρώμα και από τη δυτική πλευρά ανοικτή. Μια λάμπα πετρελαίου ογκώδης και τρεις μικρές του λαδιού φωτίζανε το χώρο. Η εικόνα που αντικρύσαμε πρωτότυπη. Μια φωτιά στη γωνιά με κούτσουρα που καίγανε, δυο φλοκάτες στρωμένες, στο κέντρο ένα τεράστιο σινί και τριγύρω σταυροπόδι άντρες κάθε ηλικίας που ρίχνανε ζάρια και τα ξαναρίχνανε. Οι τριάρες, οι πεντάρες και οι εξάρες κερδίζανε και το πέντε-έξι τα μισά. Οι άσσοι, οι διάρες και τα ντόρτια χάνανε και το ασσόδυο το ένα δεύτερο. Τα λεφτά, στο μεταξύ, αλλάζανε τσέπες και ξεσπίκωναν θύελλες. Η κυρά-Μίτρενα κέρναγε και ξανακέρναγε και το παιχνίδι συνεχιζόταν και τελειωμό δεν είχε και το κύριο και η παγωνιά σε περόνιαζε. Στα άλλα μαγαζιά που επισκεφτήκαμε, στα καφενεία και στο ζαχαροπλαστείο, το λόγο είχαν οι τράπουλες και οι κύβοι οι μαυροκεντημένοι. Το χωριό έδινε την όψη ενός πελώριου καζίνου.

Όταν γυρίσαμε στο σπίτι, ο παλιός ο χρόνος είχε παραδώσει τη σκυτάλη του στον καινούργιο. Ξημέρωνε Αϊ-Βασίλης του 1946.

ΔΕΛΤΙΑ ΤΥΠΟΥ

Συνεδρίασε το Νομαρχιακό Συμβούλιο Θεσπρωτίας

Ενέκρινε σχέδιο διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Νομού Θεσπρωτίας, σύμφωνα τόσο με τη Μελέτη που εκπονήθηκε στα πλαίσια του Νομαρχιακού Σχεδιασμού όσο και με τη σύμφωνη γνώμη της ΤΕΔΚ Νομού Θεσπρωτίας.

Το Σχέδιο προτείνει και προβλέπει τις εξής διαχειριστικές ενότητες

1) Κεντρική Θεσπρωτία που περιλαμβάνει στα πλαίσια του ολοκληρωμένου 1ου ΧΥΤΑ, τους Δήμους Ηγουμενίτσας και Παραποτάμου και τους οικισμούς Κεστρίνης και Κυπαρίσσου.

2) Βόρεια Θεσπρωτία, που περιλαμβάνει τους Δήμους Φιλιατών και Σαγιάδας (2ος Νέος ΧΥΤΑ).

3) Νότια Θεσπρωτία, που περιλαμβάνει τους Δήμους Αχέροντα, Μαργαριτίου, Παραμυθιάς, Συβότων και τις Κοινότητες Πέρδικας και Σουλίου με δυνατότητα φιλοξενίας εφόσον το επιθυμούν των Δήμων Φαναρίου και Πάργας του Νομού Πρέβεζας.

Διάθεση πίστωσης για αποζημιώσεις ηρτημένης εσοδείας αρδευτικού έργου Μαργαριτίου

Ο Νομάρχης Θεσπρωτίας ενημερώνει τους ενδιαφερομένους ότι με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας κ. Ανωμερίτη εγκρίθηκε η διάθεση πίστωσης, από τη Σ.Α. έτους 2000, του ποσού των 32.000.000 δρχ. για την αποζημίωση των καλλιεργειών που ζημιώθηκαν κατά την εκτέλεση των εργασιών του έργου.

Αρδευτικό έργο Μαργαριτίου (Κ.Α. 9431605).

Εγκαίνια του νέου Γυμνασίου Γαρδικίου Αχέροντα

Ο Νομάρχης Θεσπρωτίας κ. Νίκος Τσώνης εγκαινίασε το Νέο Γυμνασιακό Κτίριο, του Γυμνασίου Γαρδικίου Αχέροντα.

Το Γυμνάσιο αυτό προϋπολογισμού 600.000.000 δρχ. υλοποιήθηκε στα πλαίσια του Νομαρχιακού Προγράμματος ΣΑΝΑ/2 και κτίστηκε σε οικόπεδο 10 στρεμμάτων, με ενεργό εμβαδόν 1500 m². Διαθέτει 8 σύγχρονες αίθουσες διδασκαλίας και υποδομή για τις αίθουσες Τεχνολογίας, Φυσικής-Χημείας και Ηλεκτρονικών Υπολογιστών. Μία (1) αίθουσα πολλαπλών χρήσεων με σκηνή. Γραφεία Γυμνασίου, Καθηγητών και Γραμματεία, Κυλικείο, Χώροι υγιεινής αγοριών, κοριτσιών, Καθηγητών και ατόμων με Ειδικές Ανάγκες, Λεβητοστάσιο, αποθήκη καυσίμων, Αποθήκη Γενικής Χρήσεως, Προαύλιο, Αθλοπαιδιές.

Εντάχθηκαν οι πρώτες σημαντικές παρεμβάσεις για τη Θεσπρωτία στο ΠΕΠ Ηπείρου

Ινστιτούτο Μεταφορών	2 δισ. δρχ.
Κέντρο Επείγουσας Ιατρικής Περιθαλψής	
Ηγουμενίτσας	2,5 δισ. δρχ.
Κρατικός Παιδικός Σταθμός Ηγουμενίτσας	150 εκ. δρχ.
Δημιουργία 2 ΧΥΤΑ Νομού	

Εξελέγησαν το νέο προεδρείο του Νομαρχιακού Συμβουλίου Θεσπρωτίας και η Νέα Νομαρχιακή Επιτροπή για τη διετία 2001-2002

Προτάθηκαν από τον κ. Νομάρχη και εξελέγησαν οι κ.κ.:

Πάντος Παναγιώτης ως Πρόεδρος του Ν.Σ.
Κούλας Κων/νος ως Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.
Μποροδήμος Αθανάσιος ως Γραμματέας του Ν.Σ.
Ακολούθησε συνεδρίαση του Νομαρχιακού Συμβουλίου υπό την Προεδρία του νέου Προέδρου του Ν.Σ. του κ. Πάντος Παναγιώτη για την εκλογή της νέας Νομαρχιακής Επιτροπής. Μετά την υποβολή προτάσεων από τους συνδυασμούς που μετέχουν στην σύνθεση του Ν.Σ. εξελέγησαν οι κ.κ.:
Κάτσινος Γεώργιος, τακτικό μέλος
Χαντζάρας Ελευθέριος, τακτικό μέλος
Δηλαβέρης Αναστάσιος, τακτικό μέλος
Μαρτίνης Δονάτος, τακτικό μέλος
και εν συνεχεία οι κ.κ.:
Σταυράτης Σωκράτης, αναπληρωματικό μέλος
Μάτσης Βασίλειος, αναπληρωματικό μέλος
Βεζδρεβάνης Κων/νος, αναπληρωματικό μέλος
Σεγγούνης Απόστολος, αναπληρωματικό μέλος.

ΝΕΑ ΠΙΣΤΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ «ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΓΡΟΤΟΠΩΝ ΣΤΕΝΑ ΚΑΙ ΔΕΛΤΑ ΚΑΛΑΜΑ-ΛΙΜΝΗ ΕΛΟΣ ΚΑΛΟΔΙΚΙΟΥ»

Με απόφαση του ΓΓ ΥΠΕΧΩΔΕ κ. Ηλία Μπεριάτου εγκρίθηκε η διάθεση πίστωσης ποσού 16.752.852 δρχ. για πληρωμές του έργου «Διατήρηση και ανάπτυξη υγροτόπων στενά και δέλτα Καλαμά-λίμνη, έλος Καλοδικίου», στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσπρωτίας.

Νέα και «νέα» Προεδρεία των Αυτοδιοικήσεων

Ε' Δημοτικό Συμβούλιο Δήμου Μαργαριτίου

Τσώνης Δημήτριος, Πρόεδρος Δ.Σ.
Παπαχρήστου, Αντιπρόεδρος Δ.Σ.
Κατρίης Βασίλειος, Γραμματέας Δ.Σ.
Δημαρχιακή Επιτροπή
Γεώργας Κων/νος
Παπαρούνας Παύλος
Λάμπρου Αλκιβιάδης
Διαμάντης Ηλίας
Αναπληρωματικοί Δημαρχιακής Επιτροπής
Κάτσινος Νικόλαος
Βαγγελής Ανδρέας
Κυριάκης Μιλτιάδης

Πρώρη συνταξιοδότηση Αγροτών

Ο Νομάρχης Θεσπρωτίας κ. Νίκος Τσώνης διδει στη δημοσιότητα το πλαίσιο του Κανονισμού (Ε.Κ.) 1257/99, για την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006 και αφορά την πρόωγη συνταξιοδότηση αγροτών.

Το πρόγραμμα αυτό παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το παρμεθόριο Νομό μας και καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να λάβουν γνώση των προϋποθέσεων που απαιτούνται ώστε να υποβάλλονται σωστά τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

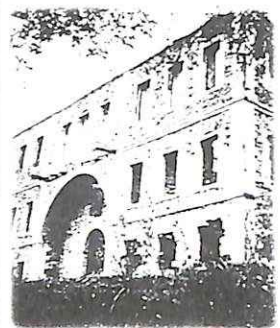
Πληροφορίες από το αρμόδιο γραφείο της Δ/σης Αγροτικής Ανάπτυξης Θεσπρωτίας, αρμόδιος Γεωπόνος ο κ. Σωτηρίου Παναγιώτης.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ Γενέθλια Γη

Η Τούλα Στεφανίδου γεννήθηκε το 1920 στο Μαργαρίτι από πατέρα Ηπειρώτη -Βήσανη- και μητέρα Β. Ήπειρο Λάμποβο. Είναι αξιοθαύμαστο πως τα δύσκολα εκείνα χρόνια μια κοπέλα στην επαρχία κατάφερε να τελειώσει το Γυμνάσιο. Η Γενέθλια γη είναι το δεύτερο βιβλίο της μετά το «Μαργαρίτι» που είχε εκδώσει το 1989.

Τούλα Στεφανίδου - Μαλακάτα

Μαργαρίτι Γενέθλια Γη

ΑΘΗΝΑ 2000

Η «Γενέθλια Γη» έχει 88 σελίδες που περιλαμβάνουν 37 ενότητες. Είναι ένα οδοιπορικό γνωριμίας με το όμορφο και ιστορικό χωριό της Θεσπρωτίας, το Μαργαρίτι. Ένας ύμνος στα ήθη και τα έθιμα στη φιλοξενία και στα ιστορικά γεγονότα που έτσι απλά με πολύ αγάπη γραμμένα σε βοηθούν να κουρνιαξείς στον κόρφο του χωριού.

Γενέθλια γη, όπως σοφά γράφει η συγγραφέας, απλόχερα προικισμένη. Η ανάγνωση του βιβλίου παρασύρει σε μια μυσταγωγία, περηφάνεια δόξας και τιμής τους μεγαλύτερους, αναβάπτισης και αισιοδοξίας τους νεότερους. Ζεσταίνει τις ψυχές όλων μας αυτούς τους δύσκολους καιρούς όταν μέσα από τα κείμενα βγαίνει απόφραξη η πολιτιστική μας κληρονομιά. Η ενασχόληση ακόμη και με τα πιο απλά και ταπεινά δείχνει την ευαισθησία της κ. Στεφανίδου. Σκηνές από τα σχολικά χρόνια, την κατοχή, τη συνύπαρξη με τους αλλοθρήσκους, το γάμο, τη φιλοξενία, τους τοπικούς αγίους, τη στέρηση κ.τλ. γυροφέρνουν εντός, μας καταργούν την απόσταση και φτάνουν στα χωριά του Δήμου Μαργαριτίου. Προσκύνημα στ' άγια χώματα που τη γέννησαν, χαιρετισμούς στον κάμπο που την ανέθρεψε, νοσταλγία γλυκιά για το πανηγύρι, το χωριό γενικά. Έτσι ο χωρισμός, η ξενιτιά γίνονται πιο γλυκά και η καρδιά πάντα είναι στο Μαργαρίτι τη γενέθλια γη.

Ευχαριστούμε την κ. Στεφανίδου για δύο σπουδαίους λόγους:

1. Γιατί άφησε μία παρακαταθήκη με το βιβλίο της για την Ιστορία του Μαργαριτίου.

2. Για την ευγενική της χειρονομία να διαθέσει δωρεάν στο Δήμο και τις σχολικές μονάδες του Δήμου από τριάντα κατά μέσον όρο βιβλία.

Ε. Κυριάκης

Περιπέτειες... Σκέψης και Περιπέτειες Ανάγνωσης!

Διαβάζοντας κανείς τον τίτλο του βιβλίου προδιατίθεται για το ότι τον περιμένει πράγματι μια περιπέτεια. Όταν όμως αρχίζει η περιδιάβαση των ποιημάτων, τότε συνειδητοποιεί ότι διαπνέονται από έντονο ηυρισμό και βαθιά ευαισθησία. Σε όποιο επίπεδο κι αν αναφέρονται (οικονομικό ή προσωπικό) κρύβουν συναίσθημα και ουσία. Εικόνες της φύσης, η θάλασσα, ο ήλιος, τα πουλιά γίνονται λόγος. Η χαρά και η λύπη, αυτός ο ατέρμονος αγώνας για το ποια από τις δύο θα επικρατήσει, είναι στοιχεία που χαρακτηρίζουν τα γραφόμενα.

Διαπιστώνει ο αναγνώστης εύκολα ότι η ποίηση είναι λύτρωση, είναι κατάθεση ψυχής, είναι εξωτερική μορφή που ανοίγουν ένα διάλογο με τον αναγνώστη, γονιμοποιό και κερδοφόρο. Πράγματα που συνήσαμε να θεωρούμε ασήμαντα, μετουσιώνονται σε άυλες σκέψεις που οδηγούν το νου σε άηλες στροφές, αδοκίμαστες (κατά την Ελύτεια ρήση). Είναι πραγματικά μεγάλο προνόμιο να μπορείς να αποτυπώσεις σ' ένα χαρτί τα λόγια του νου και της ψυχής.

Φαίνεται λοιπόν πως η ποίηση δεν είναι μόνο έμφυτη ή μόνο επίκτητη. Απαιτεί τριβή, προσπάθεια και ψυχανέμισμα καθημερινών που τόσο εύκολα αφήνουμε να μας προσπεράσουν, αντί να τις διυλίσουμε κρατώντας το απόσταγμα τους. Εξάλλου τι άλλο είναι η ποίηση παρά αυτό που δηλώνει το όνομά της; Ποιώ: δηλαδή κάνω, δημιουργώ, δίνω ζωή. Έτσι και ο ποιητής είναι δημιουργός.

Άξιον εστί το τίμημα της δημιουργίας λοιπόν. Σ' αυτή την περιπλάνηση και την περιπέτεια της σκέψης οφείλουμε να σκύψουμε με ενδιαφέρον. Τι αποκομίζουμε; Πλούτο συναισθημάτων και ίσως μια άλλη αντίληψη. Να ζούμε ποιητικά και όχι επιφανειακά.

Βασίλική Α. Νικολάου
Φιλόλογος

ΙΠΠΙΚΟΣ ΚΑΙ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ «Ο ΠΗΓΑΣΟΣ»
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣ. 1998 ΑΡΙΘΜ. ΑΠ. 194
ΕΔΡΑ ΜΕΣΟΒΟΥΝΙ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ
Τ.Κ. 46030

ΤΗΛ: 0665-22573, FAX: 0665-25877
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: 0665-95314
ΑΡΙΘΜ. ΠΡΩΤ. 25-12-2000

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2000

Κατά το έτος 2000 πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω εκδηλώσεις και πρωτοβουλίες του ομίλου:

1) Από Μάρτη-Σεπτέμβριο έγιναν τα καθιερωμένα μαθήματα εκπαιδευτικής και ψυχαγωγικής ιππασίας με περιπάτους στο Μεσοβούνι 2 φορές τον μήνα.

2) Συμμετείχε ο Ιππικός Όμιλος στο καρναβάλι του Καστριού με τρία άλογα και πολλά μέλη.

3) Συμμετείχε ο Ιππικός Όμιλος και στον παραδοσιακό γάμο του Δήμου Μαργαριτίου με τέσσερα άλογα και ομάδα μελών.

4) Σε συνεργασία με το Δήμο Μαργαριτίου και την Ομοσπονδία Τουριστικών Καταλυμάτων διοργάνωσε την ετήσια κεντρική εκδήλωση στο Μεσοβούνι με αγώνες ιππασίας. Συμμετείχαν 15 ιππείς από όλη την Θεσπρωτία. Απονεμήθηκαν χρηματικά έπαθλα στους 3 πρώτους και αναμνηστικά σε όλους τους συμμετέχοντες στο αγώνισμα της ταχύτητας. Πρώτος αναδείχθηκε ο Ηλίας Δόσης.

5) Συμμετείχαμε επίσης στις εκδηλώσεις

του Δήμου Παραμυθιάς, στην Κρυσταλλοπηγή με τέσσερα άλογα και δεκαμελή ομάδα, όπου πραγματοποιήθηκαν αγώνες ταχύτητας και δεξιότητας (με πρώτο τον Δημ. Τσιλη από την ομάδα της Παραμυθιάς).

6) Έγινε παρουσίαση της μελέτης αθλητικών και σταθμικών εγκαταστάσεων του Κέντρου Ιππασίας και υποβλήθηκε ο φάκελος με όλα τα δικαιολογητικά για χρηματοδότηση από το πρόγραμμα της Ολυμπιάδας (Ελλάδα 2004). Το Κέντρο ιππασίας έχει την υποστήριξη των Δήμων Μαργαριτίου και Ηγουμενίστας, Νομαρχίας, Θεσπρωτίας και Περιφέρειας Ηπείρου.

7) Εκπρόσωποι του Ομίλου επισκέφθηκαν τις εγκαταστάσεις της Ελληνικής Ομοσπονδίας Ιππασίας, του Ιππικού Ομίλου Κορωπίου, Κερκύρας κ.λπ.

8) Έγινε η τύπωση και η παραλαβή των πλαστικοποιημένων καρτών-μελών από τα μέλη για τη διετία 2000-2001. Με τις κάρτες μελών θα γίνουν και οι αρχαιρεσίες το φθινόπωρο του 2001.

9) Και όπως κάθε χρόνο η συνέλευση με την κοπή της βασιλόπιτας.

10) Και πολλές άλλες εγγραφές και προφορικές παρεμβάσεις.

Τις παραπάνω εκδηλώσεις παρακολούθησαν περίπου 1.000 συμπατριώτες μας, φίλοι και μέλη του ομίλου.

Για το Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος Ζήγος Χρ.
Ο Γραμματέας Καρβούνης Βασ.

Παιχνίδια της εποχής μας

Ρωτίστε τους γονείς σας να σας πουν πως παίζονται και αν θυμούνται άλλα. Γύρω-γύρω όλοι - η μικρή Ελένη - Η πεταλούδα - Γ' αλογάκια (Τσίμπι-τσίμπι-τον απτό) - Ένα λεπτό κρεμμύδι - Η Μέλισσα - Δεν περνάς κυρά Μαρία - Κρυφτό - Κυνηγητό - Πινακωτή - Γάτα και ποντικός - Ο λύκος και το αρνί - Το μαντηλάκι - Λύκε λύκε είσαι εδώ - Αλάτι χονδρό - Κουτσό - Σκαμνάκια - Πρώτη Ελιά - Τυφλόμυγα - Αμπάριζα ή Σκλαβάκια - Το λουρί της μάνας - Τόπι - Μπιζ - Σάνταλα μάνταλα - Καλέκι - Τσιλίκι - Το μπρίκι - Πίδημα - Τρέξιμο - Ανέβασμα σε δέντρο - Κούνια - Κολοκυθιά - Μακριά γαϊδούρα - Το κεραμίδι - Κότσια - Τρίς - Πεταίει-πεταίει - Γουβίτσες - Το δακτυλίδι - Γιο-γιο - Αγγελάσες - Αμίλητες - Μουσικά όργανα - Τηλέφωνο - Τσούκες - Στεφάνι (ισέρκι) - Ρίξιμο πέτρας και άλλα πολλά.

• Τα αρχικά σχηματίζουν το όνομα σπουδαίου νομοθέτη της αρχαίας Αθήνας:

Σ _ Φ _ _ Σ
_ _ Υ _ Π _ Α _ _
_ _ Θ _ _
_ Μ _ _ Α
_ Ε _
_ Γ _ _ Ι _
Σ _ Γ _ Ρ _ _ _

- Η Αθηνά ήταν θεά της....
- Σύγχρονο στάδιο της Αθήνας.
- Ό,τι δεν είναι σωστό!
- Έχει δύο το... ρωτώ!
- Δεν είναι παλιό.
- Η πατρίδα του Ελγίνου.
- Έτσι ονομάζουμε την εποχή που ζούμε

γέλιο... γέλιο... γέλιο... για μικρούς και μεγάλους

– Γκαρσόν έλα εδώ σε παρακαλώ. Για πες μου τι να προτιμήσω μπιφτέκι, μπριτζόλα ή παιδάκια;
– Ελάτε κύριε σε δύο μέρες και ζητήστε κεφτεδάκια. Θα έχουν μέσα και από τα τρία.
– Που είναι ο διευθυντής να διαμαρτυρηθώ;
– Τρώει στο απέναντι... εστιατόριο.

*

Θεός: Αν άνοιγε μια τρύπα στη βάρκα και έμπαινε νερό τι θα κάνατε;
Ανίψια: Θα ανοίγαμε κι άλλη μια, για να βγούν!!!

*

– Μπορείς να μου πεις γιατί κρέμασαν αυτόν τον πίνακα;
– Ίσως γιατί δεν είχαν πρόχειρο το ζωγάφο!

*

– Ιδανικός τόπος για φαγητό.
– Δίκιο έχεις, αφού συμφωνούν μαζί σου 50 εκατομμύρια μύγες!!

*

– Πώς τα πας Γιώργο;
– Δόξα τω Θεώ... Χάλια.

Διανομή Παιχνιδιών κλη. ειδών στο Δήμο Μαργαριτίου Θεσπρωτίας

Την 9η και 10 Δεκεμβρίου 2000 πραγματοποιήθηκε από τον Φυσιολατρικό Σύνδεσμο Πατρών η εκδρομή στο νομό Θεσπρωτίας για τη διανομή δεμάτων με παιχνίδια, βιβλία και παιδικά ρούχα σε 110 παιδιά του Δημοτικού Σχολείου, του Νηπιαγωγείου και του παιδικού Σταθμού Μαργαριτίου.

Η εκδήλωση αυτή του Φυσιολατρικού συνεχίζεται από το έτος 1957 ανελλιπώς μέχρι σήμερα σε παιδιά των χωρών Αχαΐας, Ηλείας, Ιωαννίνων και Θεσπρωτίας.

Η εκδήλωση άρχισε με ομιλία του Δ/ντού του Δημοτικού Σχολείου Μαργαριτίου κ. Χαρίση Δώδα ο οποίος ευχαρίστησε τον Φυσιολατρικό για την πρωτοβουλία του αυτή και εν συνεχεία τα παιδιά του νηπιαγωγείου, παιδικού σταθμού και δημοτικού σχολείου σε μια ωραία διακοσμημένη σκηνή απήγγειλαν χριστουγεννιάτικα ποιήματα, τραγούδησαν και έπαιξαν διάφορα σκετς με τη συνοδεία μουσικών οργάνων.

Εν συνεχεία ο πρόεδρος του Φ.Σ.Π. κ. Κίμων Ρηγόπουλος αναφέρθηκε δι' ολίγων στη σημασία της εκδηλώσεως καθώς και το παιχνίδι θεωρείται ένα από τα σημαντικότερα μέσα αγωγής. Τόσον ο παριστάμενος Νομάρχης Θεσπρωτίας κ. Νικ. Τσώνης όσον και ο δήμαρχος Μαργαριτίου κ. Ναπολ. Φάρας συνεχάρησαν τον Φυσιολατρικό και αναφέρθηκαν στο έργο και τις προσπάθειές του.

Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν ο αιδεσιμότατος πατήρ Θεόδωρος Καρδάνης, ο νομάρχης Θεσπρωτίας κ. Νικόλαος Τσώνης, ο δήμαρχος Μαργαριτίου κ. Ναπολέων Φάρας, ο Δ/ντης πρωτοβαθμίου Εκπαίδευσης Θεσπρωτίας κ. Γεώργιος Χαντζαράς, ο προϊστάμενος του αστυν. Σταθμού Μαργαριτίου κ. Βασίλ. Μαλαμής, ο Δ/ντης του Δημοτικού Σχολείου Μαργαριτίου κ. Χαρίσης Δώδας και το διδακτικό προσωπικό του, οι εκδρομείς του Φυσιολατρικού και όλοι οι κάτοικοι των 7 χωριών του Δήμου Μαργαριτίου.

Για την εκδήλωση αυτή προσέφεραν παιχνίδια, ρούχα, βιβλία και πολλά άλλα είδη οι πιο κάτω οργανισμοί, βιομηχανίες και συμπολίτες: Αντιδημαρχία Δημοτικής Μέριμνας, Ελληνική Εταιρεία Τιμέντων «TITAN», Πατρίκη Χαρτοποιία «ELITE», Βιομηχανία παιδικών ενδυμάτων «PALATINO», Ελληνική Εταιρεία Εμφιαλώσεως 3Ε, Αλέκος και Ηλίας Μεντζελόπουλος, Ανδρ. Δημητρώπουλος, Κων/νος Φουρφουρής, Νικ. Σταυρόπουλος, Ουρανία Δασκαλάκη, Ιωαν. Παπαδημητρίου, Αγροτική Τράπεζα - Κατ/μα τριών Ναυάρχων, Ανδρ. Παλούμπης, Ερασμία Κοσκινοπούλου, Γεωργία Γιαννακοπούλου, Δημ. Τσουκαλάς, Ζαχαροπλασείο «GATEAU», Διον. Μελιγκώνης, βιβλιοπωλεία «ΣΩΤΗΡ», «ΖΩΗ», Α. Μεθενίτη και Κων/νου Ροδόπουλου, Δημ. Ρουμελιώτης, Μαρία Χατζηγιάννου, Γερ. Φιλιππάτος, Αλ. Κάλλιτρος, Φωτ. Σπυρόπουλος, Παύλος Παγουλάτος, Ανδρ. Τσιμπούκης, Ευαγγ. Κόντος, Κίμων Ρηγόπουλος, Νίκη Καραμούζη, Τάκης Καρατζάς, Γεώργιος Μπονάτος, Ελένη Αγγελοπούλου, Ανδρ. Λόντος, Κική Θανόπουλου, Όλγα Παπαγεωργίου, Κων/νος Αλεξόπουλος, Χρ. Μυλωνάς, Κων/νος Κλάδης, Διονύσιος Παπαστεργιόπουλος, Μαίρη και Νίτσα Μπρουσινού, Ελένη Καρδαρά, Ελένη Γεωργιπούλου, Κων/νος Σπηλιόπουλος, Χρ. Τσιριμώκος, Ανδριάννα Αντωνοπούλου, Ιάκωβος Τσούνης κ.λπ.

Θεσπρωτικά Νέα

ΗΠΕΙΡΩΤΕΣ ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Οι μεγάλες Ολυμπιακές επιτυχίες που πρόσφατα μας χάρισαν τα ευγενικά Ηπειρωτόπουλα στο Σίδνευ, μας οδήγησαν σε μια επίκαιρη έρευνα για την αναζήτηση των ονομάτων και την καταγωγή των Ηπειρωτών Ολυμπιονικών, οι οποίοι δόξασαν την Ήπειρο κατά την αρχαιότητα.

Η συμμετοχή των Ηπειρωτών στους αρχαίους Ολυμπιακούς Αγώνες επισημαίνει την ελληνικότητα των Ηπειρωτών από τα πανάρχαια χρόνια και αίρει τις αμφισβητήσεις ορισμένων συγγραφέων που ηθελημένα ή αθέλητα περιέλαβαν τους Ηπειρώτες μεταξύ των βαρβάρων, δεδομένου ότι στους Ο.Α. μπορούσαν να συμμετέχουν μόνον Έλληνες.

Οι Ολυμπιακές νίκες Ηπειρωτών στην αρχαιότητα δεδομένου του μεγάλου ανταγωνισμού που υπήρχε στα διάφορα αγωνίσματα σε συνδυασμό με τις τεράστιες αποστάσεις που υποχρεώνονταν να διανύουν για να μεταβούν στην Ολυμπία, καθώς και οι εν γένει αντίξοες συνθήκες που αντιμετώπιζαν στα πλαίσια της προετοιμασίας τους και της συμμετοχής τους στους Ο.Α. δηλώνουν το δυναμισμό και την αξιωσύνη των Ηπειρωτών και κατά την αρχαιότητα, δίνει δε σε μας τη δυνατότητα να σεμνυνόμαστε και γι' αυτούς σήμερα.

Ο πίνακας των Ολυμπιονικών της αρχαιότητας είναι έργο του Ιταλού ερευνητή Luigi Moretti. Ο Ιταλός ερευνητής στηρίχτηκε κατ' αρχήν στην «Αναγραφή Ολυμπιονικών» του Ηλείου σοφιστή Ιππία (είναι η πρώτη συστηματική προσπάθεια καταγραφής των αρχαίων Ολυμπιονικών), ακολούθως στον φιλόσοφο Αριστοτέλη, στον μαθηματικό Ερατοσθένη, στον Φλέγοντα από τις Τράλλεις και τέλος στον Ιούλιο τον Αγκρίκανο (ο Ι.ο.Α. επιμελήθηκε τον πίνακα από την 1η μέχρι και την 249η Ολυμπιάδα) και τον Ευσέβιο που συμπλήρωσαν και εκσυγχρόνισαν τον αρχικό πίνακα του Ιππία ο οποίος βέβαια περιλάμβανε Ολυμπιονίκες από το 776 π.Χ. μέχρι το 400 π.Χ.

Από τον πίνακα αυτό με χρονολογική

σειρά από την πρώτη μέχρι την τελευταία Ολυμπιάδα προκύπτουν οι κάτωθι Ηπειρώτες Ολυμπιονίκες κατά την αρχαιότητα:

Ο Κλεοσθένης από την Επίδαμνο (Κορινθιακή αποικία που κατοικούσαν και από πολλούς Ηπειρώτες) ήταν Ολυμπιονίκης στην τέθριππο αρματοδρομία κατά την 66η Ολυμπιάδα το έτος 516 π.Χ. Ο Μενεπτόλεμος από την Απολλωνία (όπως και η Επίδαμνος Κορινθιακή αποικία η οποία κατοικούσαν και από πολλούς Ηπειρώτες) υπήρξε Ολυμπιονίκης στο στάδιο παιδών κατά την 70η Ολυμπιάδα το 500 π.Χ. Άλλος Ολυμπιονίκης από την Επίδαμνο του οποίου το όνομα καταλήγει σε ... γίας (πιθανόν Γοργίας) στο δρόμο οπλίτη την 77η Ολυμπιάδα το 472 π.Χ. Ο Σώφρων από την Αμβρακία υπήρξε Ολυμπιονίκης στο στάδιο την 87η Ολυμπιάδα το 432 π.Χ. και σύμφωνα με το πανελλήνιο έθιμο τα επόμενα τέσσερα έτη ονομάζονταν 1ο, 2ο, 3ο και 4ο έτη Σωφρωνιάδος.

Σημειώνω στο σημείο αυτό ότι ένα χρόνο πριν το Σεπτέμβριο του 433 π.Χ. ή ενός έτους προ του πρώτου έτους της Σωφρωνιάδος, είχε γίνει η ναυμαχία των Συβότων στην οποία οι Αμβρακιώτες συμμετείχαν στο πλευρό των Κορινθίων (90 τριήρεις) κατά των Κερκυραίων (110 τριήρεις 30 Αθηναϊκές) με 27 τριήρεις, μαζί με Λευκαδίους με 10 τριήρεις, τους Ανακτορίους με 1 τριήρη και άλλους Ηπειρώτες καθώς και με 10 τριήρεις από την Ηλεία και 12 από τα Μέγαρα.

Ο Αρρύβας ο Ηπειρώτης (δεν γνωρίζουμε την πόλη καταγωγής) ήταν Ολυμπιονίκης στην τέθριππο αρματοδρομίας της 109ης Ολυμπιάδας του 344 π.Χ. Στα χρόνια του βασιλιά Πύρρου το 296 π.Χ. στην 121η Ολυμπιάδα ο Τλασίμαχος από την Αμβρακία υπήρξε δις Ολυμπιονίκης και συγκεκριμένα στη «συνωρίδα πώλων και στην τέθριππο αρματοδρομία πώλων». Το έτος 136 π.Χ. στην 161η Ολυμπιάδα έτερος Ηπειρώτης υπήρξε σταδιονίκης, ο Αντίπατρος (δεν γνωρίζουμε την πόλη καταγωγής) και έτυχε της πανελληνίας δόξας να ονομασθεί η τετραετία 136-133 π.Χ. Αντιπατριάς. Ο

Ανδρόμαχος από την Αμβρακία το έτος 60 π.Χ. στην 180η Ολυμπιάδα έγινε κι αυτός σταδιονίκης και έτυχε της τιμής να δώσει το όνομά του στην τετραετία (60-57) π.Χ. (Ανδρομαχιάς). Κι άλλος Ένας Ηπειρώτης υπήρξε Ολυμπιονίκης από τον οποίο όμως οι Ελλανοδίκες αφαίρεσαν την πρώτη θέση εντελώς άδικα. Γι' αυτή τους την πράξη τιμωρήθηκαν αυστηρά σύμφωνα με τους κανονισμούς των Ο.Α., ωστόσο δεν προβλεπόταν η άρση της αδικίας. Ο άτυχος αυτός πρωταθλητής ήταν ο Λέων από την Αμβρακία. Η Ολυμπιάδα που συνέβη το γεγονός ήταν η 96η, το έτος 396 π.Χ. και το αγώνισμα ήταν το στάδιο. Έτσι εντελώς άδικα έχασε την ευκαιρία και την τιμή να δώσει το όνομά του στην τετραετία 396-393 π.Χ.

Εκτός των Ηπειρωτών Ολυμπιονικών υπήρξαν Ολυμπιονίκες δύο Αιτωλοί, ο Εράτων στο στάδιο την 134η Ολυμπιάδα το 244 π.Χ. και ο Πυρρίας πάλι στο στάδιο την 145η Ολυμπιάδα το 200 π.Χ.

Κι άλλοι «γείτονες» των Ηπειρωτών, οι Κερκυραίοι, είχαν Ολυμπιονίκες, όπως τους: Αρχόλοχο στο στάδιο την 59η Ολυμπιάδα το 544 π.Χ., Αγάθαρχο στο στάδιο την 61η Ολυμπιάδα το 536 π.Χ., Φίλωνα στο στάδιο της 69ης το 504 π.Χ., 70η το 500 π.Χ. και 71η το 496 π.Χ. Ολυμπιάδες, στο στάδιο παιδών, την 102η Ολυμπιάδα το 372 π.Χ., Παρμενίσκο στο στάδιο την 171η Ολυμπιάδα το 96 π.Χ. και πάλι στο στάδιο την 173η Ολυμπιάδα το 88 π.Χ.

Είναι φανερό από τις παραπάνω αναφορές του Πίνακα των Ολυμπιονικών του Luigi Moretti ότι η Ήπειρος, όπως και η λοιπή Β.Δ. Ελλάδα της αρχαιότητας έκανε αισθητή την παρουσία της στα πεπραγμένα των Ολυμπιακών Αγώνων.

Τούτο σημαίνει ότι η Ήπειρος και η Β.Δ. Ελλάδα υπήρξαν ανέκαθεν ιδιαίτερα σφριγηλά τμήματα του Ελληνισμού παρά τη σχετική γεωγραφική και λοιπή απομόνωσή τους από τον λοιπό κορμό της Ελλάδας.

Ηλίας Στ. Μπαρτζώκης